

MAGYAR FALU

ALAPITOTTA: NAGYATÁDI SZABÓ ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Sip-utca 3. szám.
Telefon: József 424-76.
Postai csekk számla: 45.324.
Megjelenik minden vasárnap.

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS
MEZŐGAZDASÁGI HETILAP
LAPVEZÉR: GÖMBÖS GYULA

Előfizetési árak:
Egy évre 10— pengő
Félévre 5— pengő
Negyedévre 2:50 pengő
Egy szám ára 20 fillér.

Pokoltanya

Ez a Pokoltanya valamikor a híres Werbőcsi Istváné volt s mintegy 2500 hold bőven termő magyar föld tartozott hozzája. Majd új gazdái akadtak a Pokoltanyának, névtelen kis nemesek, akik úgy adták egymás kezébe a másikat a drága magyar földet, akárcsak a gyerekek a labdát. Majd a világháború vérfürdőjéből új »honszerzők« felbukkant Kohner báró ur ömlesztésére, aki maga és Társai számára megvásárolta a tanyát, hogy azon nagy sertés- és marhahizlaldát létesítsen. Jól ment az üzlet és kifizetődött a hízalás. Hogyne, hiszen a szegény magyar béresek boldogan dolgoztak és verejtékeztek a mindennapi kenyérért, hogy az új »földesurak« valahogyan meg legyenek elégedve s eszükbe ne jusson, hogy felmondják a szolgálatot, mert a mai viszonyok közt bajos kenyérhez jutni, ha az még oly sovány is.

Egy kicsit az OFB belepiszkált ugyan »Kohner bárók« háborús birtokába, lele csipkedett abból valamicskét. No, de nem kell nagyon megijedni: jutott is, maradt is a Pokoltanyából.

De az a hétszáz hold, ami apró kis magyaroknak jutott a bíróság ítéletéből, nagyon megfakult az ország gyomrára, nem volt ingére a dolog, de azért csak hallgatott, mert hát a bíróság bíróság, — de csak az alkalmomra várt, hogy visszaüthessen. Hozzájárult még a helyzet elmérgesedéséhez az a szegény tanyai tanító is, aki mint új ember, tele lélekkel és fajtája iránti rajongó szeretettel szervezni kezdte a kis pusztai magyar palántákat, s azzal az édes összeolvadással, amellyel csak a fajtáját szerető ember tud közeledni a tulajdon révéhez: tanítani, oktatni, fejleszteni, művelni kezdte őket, nemcsak a hivatalos, előírt időben, hanem azon túl is, hogy ezekből minél öntudatosabb, egészségesebb Tábora alakuljon ki az új Magyarországnak.

Több helyről figyelemzették az új tanítót, hogy kár a »béres gyerekekkel« annyit foglalkozni. Elvégre minek annak többet tudni, mint az ököretetést, meg azt a pár vezényszót, amire a jószág elvégzi a maga munkáját. De a tanító csak nem engedte magát elkedvetleníteni, dolgozott reggeltől estig szakadatlanul.

Most aztán újévkor valami történt a Pokoltanyán. Az új uraság, már t. i. a Kohner urék — most januárban — minden iskolaköteles gyermek atyjának felmondta a szolgálatot.

Negyven családapát vittek ki a határba és eresztettek szélnek, a szomorú magyar sohasem vad és kegyetlen prédájának a Werbőcsi István, a nagy törvényszerző birtokán, a Pokoltanyán, amely ma már a Kohner uréké...

És mindez akkor történik és történhet Magyarországon, mikor a törvényhozás házában méltóságos és kegyelmes urak az egyke ellen, a több gyermek mellett emelnek szót...

Urak! A szóból már elég! Tettetünk. Hadd lássuk: mi a felelet a pokoltanyai gyerekeküldözésére?... (Zs.)

A pénzügyminiszter legújabb álláspontja a hadikölcsönökről

Nem elégedhet meg az ország a pénzügyminiszter tervezetével — Nem kegyelemmorzsákért könyörögnek a hadikötvénytulajdonosok, hanem jogos érdeküket védik

Több ízben hírt adtunk már arról a tervezetről, mellyel a pénzügyminiszter a hadikölcsönök valorizációját megoldani igyekezett. A népjóléti miniszter felfogása szerint az ország mai pénzügyi helyzete csak félmegoldást enged meg, amikor is száz pengős »kegyelem«-ajándékban részesítenék a hadikötvények tulajdonosait. Mikor ez a hír kipattant, már a közvélemény olyan nagy felháborodással fogadta, hogy sejtethető volt, hogy a törvényhozás a közvélemény nyomása alatt kénytelen lesz ezzel a kérdéssel behatóan foglalkozni. Így is történt. A múlt hóban megkezdődött vita egyre nagyobb hullámokat vet s máris elért annyit, hogy:

a pénzügyminiszter képtelen volt kijelenteni, hogy nem akarja a hadikötvény tulajdonosának minden reményét tönkretenni s valami olyan megoldást keres,

amely nyugvópontonra juttatja ezt a kérdést.

Kray István báró

szerint:

A jog, az igazság, de legfőképpen a magyar nemzet becsülete azt követeli, hogy megfelelő módon kárpótolják azokat, akik hadikölcsönt jegyeztek. Nem lehet megengedni, hogy

özvegyek kegyelemkenyérén éljenek, árvák koldulni legyenek kénytelenek, kisgazdák, kisiparosok, kistisztviselők elveszítsék minden megtakarított garasukat csak azért, mert a háboruban segítségére siettek a megszorult hazának.

A kiosztandó segélyeknek alamizsnajellege van. Márpedig a hadikölcsöntulajdonosoknak nem alamizsna kell, hanem méltányos követelésük teljesítése. A törvényjavaslatot abban a reményben szavazta meg, hogy a pénzügyminiszter olyan értelmű módosítást fog abba iktatni, amely kimondja, hogy az állam papirjait csak egyelőre veszik ki a valorizáció alól és a hadikölcsönök valorizá-

ciójára később a kormány módot fog találni.

Pakots József

szerint:

— Nem lehet és nem szabad a hadikölcsönjegyzőket egy könnyű pénzügyminiszteri mondattal elintézni.

Nagy beszédet mondott

Wolff Károly

is, aki többek között a következőképpen világította meg ezt a kisembereket főképpen érdeklő kérdést:

— Nem szabad elfelejteni, hogy

az állam nem állhat meg pusztán az erő alapján.

Az erő mindig kérdéses dolog, negyvennyolc óra alatt semmivé válhat. Az államnak szigorúan alkalmazkodnia kell a jog, az igazság és a méltányosság követelményeire, mert a jog, az igazság és a méltányosság az állam igazi alappillérei.

Lehetetlen, hogy az állam valorizáltan követelje a maga követeléseit, ugyanakkor ne valorizálja a maga tartozásait.

A valorizáció szüksége alól egyetlen állam sem tudta magát kivonni. A kormány ezzel a törvényjavaslattal a belöldi hitelképességet teszi tönkre és dezavualja a jövőt, amikor esetleg az államnak újból szüksége lesz kölcsönre. Többször elhangzott már a képviselőházban, hogy a hadikölcsönök valorizációja a nemzeti becsület kérdése. Emlékezteti Tisza István gróf egykori nyilatkozatára, amely még vesztes háború esetén is az állam utolsó darab földjével garantálta a hadikölcsönöket.

Miért ne mondhatná Magyarország, hogy későbbre halasztja a hadikölcsön valorizálását?

Németország is ezt tette. A Ház előtt fekvő törvényjavaslat hiába akarja elintézni a kérdést, kísérteni fog az továbbra is a Házban és a népgyűléseken, mert százezrek lesik

aggódva, hogy mi lesz a hadikölcsönösökkel.

A nemzeti becsület ügye ez, amely túl fogja élni a kormányokat.

(Ugy van! Ugy van! — a keresztény párt és az ellenzék.) Kérte a pénzügyminisztert, fontolja meg a kérdést és ne mondassa ki, hogy a hadikölcsönöket nem valorizálja, hanem mondja azt, hogy a jóvátételi kérdés elintézése utáni időre hagyja. Felemlítette, hogy Anglia közvéleményében nagy változás mutatkozik. Ugyancsak hasonló tünet észlelhető Franciaországban. Ilyen körülmények között az európai népek közvéleményében előbb-utóbb annak a belátásnak kell uralomra jutnia, hogy Trianon továbbra nem tartható fenn. (Ugy van! Ugy van! — minden oldalon.) Ha pedig így van, akkor indokolt-e, hogy Csonkamagyarország oldja meg a hadikölcsönvalorizálásának kérdését? Eljöhet az az idő, amikor a nemzet fokozott gazdasági erővel láthat hozzá a kérdés igazságos és szociális megoldásához.

— Egy kormány sem teheti azt meg, hogy az állampolgárok bizalmát megrendítse az állammal szemben, mert egy ilyen kormány többé nem jöhet indokolt kéréssel a nemzet elé.

Majd a Szilveszter-éjeli pezsgős mulatságokkal foglalkozott, amellyel egy nyomorgó ország nyomorult fővárosa tobzódott hajnalig, míg milliók és milliók nem tudják a betevő falatokat megkeresni. Elítélte a kultuszminiszter helytelen politikáját is, amikor ebben a csonka országban négy egyetlen gyártatja a diplomákat, holott a sok diplomás embert a kis ország nem képes eltartani. Lelkiismerete nem engedi meg, bár kormánytámogató, hogy a javaslatot elfogadja.

A Ház csütörtöki ülésén a valorizáció vitájában részt vett.

Gaál Gaszton

aki igen jellemző adatokat hozott fel a börze spekulációjára.

— Már előre híre ment — mondotta többek közt —, hogy a pénzügyminiszter bejelentés (tesz a hadikölcsönkötvények valorizációjáról). Nézzék csak meg, hogy a börzén tegnap óta mi történt. Száz százalékkal emelkedtek a hadikölcsönkötvények. (Közbeszólások a baloldalon: A börzén már előre tudták, mit fog mondani a pénzügyminiszter.) Ez nagyon emlékeztet arra a jelenetre, a

mikor Korányi báró mint pénzügy-miniszter nagy titokban közölte az egyik parlamenti bizottsággal, hogy három nap múlva kijön a pénzügyi-egyezményi rendelet. Akkor Sándor Pál azt mondta:

— Ugyan ne tréfáljon a miniszter ur, három nap óta nálam van a rendelet kinyomtatott szövege.

És csakugyan, Budapest valamennyi bankja, az összes minisztériumok előre tudták, hogy mi lesz a rendeletben. Most is az történt, hogy

tegnap a budapesti nagybankok óriási tételekben vették a hadikölcsönt,

mig mára esedékes a pénzügyminiszter nyilatkozata, amely ezt a reménységet igazolja. A kormány mindig azt hangoztatja, hogy a magángazdaságot támogatja, de ugyanakkor az ugynevezett harci vámokkal tönkreteszi a kereskedelmet, a kiskipart és a mezőgazdaságot, csupán a gyáripari magángazdaságot részesíti támogatásban. Ma például magyar autóbust kell vásárolni drága pénzen, mert külföldről behozni nem szabad.

A „kijárási ügyvédek”

Gaál Gaszton: Lehetetlen az, hogy amikor a Nemzeti Bank hat százalékkal ad bárkinek pénzt, akkor a mezőgazdasággal foglalkozók ne kaphassanak váltóhitelt. Az Eszterházy hercegek váltóját, még ha az egész család is aláírja, nem számítolja le a Nemzeti Bank, ha ellenben a váltót aláírja Schwartz Ignác sarki boltos, akkor a »bejegyzett cég« megkaphatja a pénzt.

Lehetetlen állapot, hogy a vidéki gazda 16-18 százalékos legyen kénytelen fizetni a hitelért.

Az a kívánsága, hogy ha a kamatozó hitellevelek kérdése megvalósul, ezeknek az ügyleteknek végrehajtását bizzák a Magyar Földhitelintézetre.

Ha ut hitlevélkibocsátó intézetet állítanak fel egy csomó elnökkel és igazgatóval, akkor inkább hitel se legyen.

A javaslat eredeti szövegét megváltoztatták a pénzügyi bizottság néhány érdekelt ügyvéd tagjának kezdeményezésére. Ezt olyan ürügyek alatt tették és olyan formában, amely nem használ sem a bíróságnak, sem a feleknek, sem az ügyvédeknek. A földreformnovellát is azért csinálták, mert a kijárási ügyvédeknek volt rá szükségük, az országos Birtokbíróságot is csak ezért akarják felállítani. (Zaj.) Ugy lát-szik, másutt már kiapadtak a kereseti lehetőségek. A javaslatot elfogadja.

A pénzügyminiszter egyelőre csak reménységet ad a kölcsönjegyzőknek

Bud János pénzügyminiszter: Állandóan követelik az adóterhek csökkentését. Ujabb engedmények

már a deficit árnyékát idéznék fel. A hadikölcsönvalorizáció kérdésében bizonyos engedményt akar tenni

Jutalmazni akarja azt az álláspontot, hogy ne vegye el az állam egyszer és mindenkorra a reménységet a hadikölcsönvalorizációról.

Nem érti, miért oly idegesek például a szociáldemokraták, akiknek, mikor kormányra jutottak, első intézkedésük volt, hogy beszüntették az összes állampapírok után a kamatfizetéseket. (Zaj és derűtség a kormányparton.) Egyesek a betétek valorizációját is követelik. Ezzel tönkretennék a leg-erősebb pénzintézeteket. (Zaj.) A németek is hasonló alapon rendezik a valorizációt. Mi is felfüggesztjük a valorizáció kérdését, amíg a Trianonból folyó kötelezettségeinknek

Nagy Emil kilépett az Egységes Pártból

Érdekes és egyben jellemző, hogy midőn az elégedetlenkedő egységesek ülést hívnak össze, hogy sérelmeiket és panaszait orvoslják, amikor zugolódna a pártiktatúra, az egyéni vélemény elnyomása miatt, akkor olyan intézkedést kell megszavazniok, amely még jobban korbácsolhat minden önértet. El kellett fogadniok azt a pártindítványt, hogy

sem hírlapban, sem nyilvános helyen nem nyilatkozhatnak előzetes párt-engedély nélkül.

Ime, a sors gunyja! A választásokon gunyos kacajjal nézték az egységes jelölt urak: hogyan fojtják az ellenzéki jelöltekbe a szót, de most a kölcsönkenyér visszajár s ugyanazzal a módszerrel fojtják beléjük is a szót nemcsak a parlamentben, hanem odabent az Egységes Pártban is. Hogy mi lesz ennek a vége? Hát semmi. Engedelmesség. Kállay Tibor mint egységes mondotta, hogy »kinevezett« képviselőnek nincs és nem lehet szava. És hallgatni ha nem is mindig arany, de legalább is — mandátum. S az is valami. Erre az intézkedésre Nagy Emil volt igazságügyminiszter már ki is lépett a pártból. Függetlenségi ember volt mindig s már egyszer kilépett abból a pártból, ahonnan most újból kiűzte a — szájkosár. Ezt a kilépését a volt igazságügyminiszter a következő levélben jelentette be a párt elnökének:

Kedves Barátom!

Évek óta azon fáradozom, hogy munkával közviszonyain javítsak s

Bethlen felszólítja Nagy Emilt, állítsa bíróság elé

Bethlen és Nagy Emil volt igazságügyminiszter között oly éles az ellentét, hogy Nagy Emil a pártból való kilépése után nyomban nyílt levélben válaszolt, amelyben fentartja állításait az optánszörben.

Gróf Bethlen István

válasznyilatkozatában a következőket mondja:

— Nagy Emil hozzám intézett nyílt le-

velet tettünk. A valorizációnál bizonyos kategóriákat kell majd felállítani és a fősúlyt, természetesen, az árvák pénzének valorizációjára kell helyezni.

Czettler Jenőt választották a Ház elnökévé

Csütörtökön választotta a Ház a Huszár Károly lemondásával megüresedett helyre az új alelnököt. Mivel a parlamenti szokás szerint ez a méltóság a parlament második legnagyobb pártját illeti s mivel a Keresztény Gazdasági Párt erre a helyre Czettler Jenőt jelölte, a Ház is őt választotta meg alelnökévé. Czettlerben az agrárérdekek régi kipróbált harcosa jutott öt megillető méltósághoz.

arra, hogy most már a nemzetközi vegyes döntőbíróóság után a magyar bíróság is megállapíthassa azt, vajon az ugynevezett brüsszeli tárgyaláson az történt-e, amit Nagy Emil, illetve előzően Titulescu ur állítottak, vagy az, amit én állítottam és amiről gróf Apponyi Albert a vasárnap reggeli lapokban megjelent nyilatkozatában szintén tanúságot tesz.

Állítom tehát és fentartom végeredményében, hogy Nagy Emilnek az az állítása, mintha gróf Csáky olyan dokumentumot parafált volna, amely a mi jogi álláspontunk feladásával a román jogi álláspontot fogadta volna el, az igazsággal ellentétes.

A cikkel szemben én azt állítom, hogy gróf Csáky a Nagy Emiltől idézett mondatot, vagy ehhez hasonló tartalmu mondatot sohasem parafált és nem is parafálhatott. Felszólítom Nagy Emilt, hogy ezért az állításomért vegyen magának elégtételt a magyar királyi bíróság előtt

és kijelentem azt is, hogyha sikerülne neki állítását a bíróság előtt bebizonyítani, én menten távozni fogok helyemről, de viszont vonja le Nagy Emil a konzekvenciákat közéleti szereplése tekintetében akkor, ha a bíróság nem neki ad igazat, mert a közélet szereplői komoly felelősséggel tartoznak a köznek azért, amit mondanak. A belőle reám eső részt örömmel kész vagyok ez ügyben is vállalni.

Nagy Emil válasza

— A miniszterelnök ur válasza után — mondja Nagy Emil — bajosan tudom sajtópanaszomat megszövegezni, ha csak bele nem veszem ebbe főmagánvádló társakként az egész Népszöveget, Lord Robert Cecilt, Hannotaux-t, Brantingst, Adalót, Gajzágót, sőt még Apponyt is, mert hiszen a genfi hivatalos kiadvány szerint ezek az előkelőségek valamennyien azon a nézetben voltak, hogy gróf Csáky Imre parafálása a lényegre vonatkozott, nem pedig egyes semmitmondó dolgoké.

Berki Gyula is ellenzékbe vonult

Berki Gyula, a kormánypárti kisgazdafrakció egyik vezető tagja, kilépett az egységes pártból, lemondott jegyzői tisztségéről és az egyes bizottságokban betöltött helyéről. Berki kilépőlevelében kijelentette, hogy nem hajlandó magát alávetni a pártcenzúrának s élni akar a kritika jogával. Mielőtt áttült volna az ellenzéki padokba, bucsulogatást tett Mayer Jánosnál, akit politikai vezérének tekintett.

Berki Gyula a kormánypártnak egyik legtehetségesebb képviselője és szóokta volt. Kiválását sokan sajnálják. Régebben Nagygyula Szabó István legbizalmasabb hívei közé tartozott, s annak idején, mint az Országos Kisgazdapárt központi titkára szervezte a falut. Berki ellenzékbe vonulása nem kis esemény, mert valószínű, hogy a kormánypárt kisgazdaszárnya részéről több kiválás is történik. Berki Gyula lelke, aki a kormánypártban belül is híve volt az agrár-demokráciának, nem bírta el a szolgálatteljesítést és a hallgatást.

Mindennemű építkezés

— hatóságoknak hitelezés mellett is — vállal:

Stabil Építő R.-T.

Budapest, V.,

Deák Ferenc ucca 16

Telefon: Teréz 140-17, 239-01

velében azzal fenyeget, hogy abban az esetben, ha nem kapna az öt részemről állítólag igaztalanul ért sértésért békés elégtételt, kénytelen lenne nem nemes ellenfélnek, hanem ellenségnek tekinteni és velem szemben valamiféle kijelentést tenni, amellyel a köztünk fennforgó ügy sajtóbíróóság elé volna terelhető. Erre a fenyegetésre nincsen szükség.

— En módot kívánok neki nyújtani

Sufogó

Milyen egységesek azok az egységesek

Ó, milyen egységesek ők. Gyönyörű nézni! Ott van a latifundiosok és a nagybirtokosok »centruma« Ráday gróffal az élükön, akiknek egyetlen vágyuk, hogy Kuna P. András kispapcs pipacs-öröcskájára baráti csókokat cuppanthassanak a szent egység nevében. Ott vannak a Kállay Tibor liberálisai, akik nyílt szavazás mellett kerültek bár a Házba, de most nyíltan mernek epekedni a »titkosért«, — míg Bethlen atyus meg nem cibálja a fülecskájukat s azt nem mondja nekik: »Nono, gyerekek«... Vannak ott cionisták és ébredők, merkanilok és agrárok, — vannak ott »krumplások«, akik a numerus clausus eltorlításában látják az egyedüli boldogságot és mellettük szépen megférnek azok, akik el nem tudják képzelni az országot a numerus clausus nélkül. Ez aztán az egység! Gyönyörűsége telhet benne Bethlen Istvánnak, mert hogy az országnak nem igen telik bennük kedve, arról felesleges beszélni...

Hatfatos gyógyszer

Ravasz ember ez a Bethlen István, kutgamód érti a csizót. Követséget küldenek hozzá a képviselők, mert hát ő egy-egy kormánypartit »szavazógéppel« egyénenként nem igen szokott szóba állani. Ez a küldöttség arra kéri a miniszterelnököt, hogy ne fojtja el az egyéni véleményt és engedje, hogy minden meggyőződés hallassa a szavát. Mosolyog a miniszterelnök és össze is hívja a pártot és kimondatja, hogy ezután sem lesz szó, sem cikket írni előzetes hozzájárulás nélkül nem szabad.

És megszavazzák. Még pedig egyhangúlag. Ilyenek ők. És ilyen ő. Már tudniillik a miniszterelnök és a pártja. Ugy illenek egymáshoz, mint dolmányhoz a pityke.

Kinek van hát igaza voltaképpen?

Bajban volt a kormánypart. Megtámadta az egyik ellenzéki. És kitartott-nak nevezte azokat a képviselőket, akik a kormánytól busás jövedelmi állásokat fogadnak el. A kormánypart Madarász képviselővel akarta kivédeni a támadást.

— Igaz? vagy nem igaz? — kérdezte egyhanguan az ellenzéki oldal.

— Igaz, felelte Madarász, mint ahogyan nem is felelhetett egyebet.

— No, akkor teljesen egyetértünk, — felelték az ellenzékiek hangos kacaj és a kormánypart pironkodása között.

— Gumplit fogott ez a Madarász, — mondja erre az egyik egységes boszszusan.

— Nem ő fogta a Gumplit, hanem ti fogtatok benne, — felelték harsogó kacajjal az ellenzékiek.

Egy-két év múlva nem lesz koldus az országban

Ezt a népjóléti miniszter ur mondta. Még pedig újév alkalmából Kalocsán, a kerületében.

Mire az adó miatt lefoglalt magyar busan vakarja a fejét.

— Ejnye miniszter ur... Azt hiszem, hogy csak választáskor szoktak az urak ilyen nagyokat mondani... De amint lát-szik, újévkor is...

Ismerjünk egymásra

Írta: DR. FARKAS ENDRE

Jóleső érzéssel tapasztalom az ösztönszerűen kifejlődő lelki és érzelmi közösségnek, az olvasó és író teljes megértésének, egymásra ismerésének napról-napra való megerősödését. Lapunknak nemcsak olvasótáborra növekszik, ami szintén lelki és érzelmi közösségnek szélesebb körben való kialakulását jelenti, hanem olvasóközösségünk annyira velünk érez és gondolkodik, annyira érdekli őket lapunknak szelleme, iránya, hogy maguk is hozzászólnak egyes kérdésekhez s így nemcsak értékes és az életből vett gondolatokkal gazdagítják lapunk tartalmát, hanem egymás gondolkodását megismerve, fokozni és tökéletesíteni tudjuk azt a legfőbb törekvésünket, hogy a nemzetfentartó derék falusi népet, a nemzetnek ezt a romlatlan őseréjét, a gazdagságnak és műveltségnek arra a fokára emeljük, amelyet nagy jelentőségénél, történelmi súlyánál és a haza szent ügyének érdekében mindenkor kifejtett nagy teljesítményénél fogva megérdemel.

Amint járjuk a vidéket, mind több és több értékes magyar emberrel ismerkedünk meg. Amidőn ilyen értékes, tehetséges, férfias és igazi, meg nem alkuvó magyar jellemmel áthatott emberekkel találkozunk, akkor az öröm mellett szomorúság is tölti el a mi szívünket, mert úgy érezzük, hogy ezeknek a tehetséges és jellemes magyar férfiaknak nem itt volna a méltó helyük, hanem a kellő előtanulmány megszerzése mellett ott, ahol az ország sorsát irányítják. Ha ezek az elrejtett magyar értékek irányítanák országunk sorsát, bizony másképpen állanánk, s egykor egész Európát megfélemlítő magyar faj nem volna meggyötörve és porig alázva.

Mi ezeknek a rejtett magyar értékeknek szívesen adunk küzdőteret

lapunk hasábjain is. Nagy, értékes, életrevaló gondolatainknak megnyilatkozását örömmel fogadjuk s lapunkon keresztül szívesen tesszük közkinccsé. Mi a vidéki, a falusi emberek érdekeit képviseljük, azoknak a kíváncsijainak, azoknak a bajairól akarunk írni; arra az illetékeseknek épügy, mint egy helyes közvélemény kialakulása végett az olvasótáborunk figyelmét felhívni kívánjuk. Ami így eddig ösztönszerűen kezd kialakulni, arra most öntudatosan felhívom olvasóinknak a figyelmét s kérem közöljék velünk értékes gondolataikat, kíváncsijainkat s mi azokat, ha szükséges, helyesebb fogalmazásban átírva, lapunk hasábjain keresztül közkinccsé fogjuk tenni s így reméljük, hogy vállvetve, biztosan és hamar el fogjuk érni a nagy célt, a derék, nemzetalkotó falusi népnek megerősödését és megbecsülését.

Sokszor hasonló gondolkozású derék magyar emberek elhaladnak egymás mellett anélkül, hogy ismernék egymást, anélkül, hogy tudnák egymásról, hogy hasonló gondolkozású derék magyarok. Erő az összetartásban van. Összetartani egy nagy nemzeti cél érdekében csak azzal bírunk, aki épügy át van hatva a nagy nemzeti gondolatától, mint mi. Az összetartásnak első feltétele az egymásra ismerés. Mi a nagy nemzeti cél érdekében szeretnők megismerni a hozzánk hasonló gondolkozású embereket, akik ott elrejtve és szétszórva élnek a vidéken. Olvasótáborunk nagy szolgálatot tenne a nemzeti ügynek, ha ismeretköréből összeírná és velünk közölné azoknak a derék magyaroknak a nevét, akik hasonló gondolkozású emberek mint mi, hogy így egymásra ismerve, összetartsunk s így megerősödvé, a nagy nemzeti célt s a falusi nép ügyét diadalra vigyük.

Együgyűség

Írta: TERESCSÉNYI GYÖRGY

Mennyi szépség, mennyi álmom
Van ezen a rút világon,
Mennyi minden gyönyörűség
Szép emberi együgyűség...

Szép emberi együgyűség...
Srigtartó asszonyhűség;
Aranyalma aranyágon
Szerelmes hajnali álmom...

Szerelmes hajnali álmom...
Muzsikaszó csöndes tájon,
Cseresznyeje, ha virágzik,
Anyja, ha fattyával játszik...

Veréblábak nyoma hóban,
Száz menyecske víganóban,
Pirosrasült tehércipő,
Varju csőrében a dió....

Tavasszal az első tecske,
Füben ugrándozó kecske,
Bikanyál, a messze szálló,
Télen csilingelő szánkó.

Karácsonyfa, gyertyafényes,
Mária alatt a mécses,
Kórusban a gyermekének,
Misére andalgó vénék,

Szép a szelíd holdas este,
A virág, ha harmat-este
Asszonyház, a csókotadó,
Ólélés, a fojtogató...

Leány, legény, hogyha páros,
Aranyalma aranyágon,
Szerelm, a boldogságos,
Legszebb te vagy a világon.

ARANYKALÁSZOK

A „MAGYAR FALU“ KÉVÉJÉBEN
B—y gondolataiból

(A Köztelek 1927 szept. 29-iki számából.)

A küzdő magyar embert nem elégíti ki az a tudat, hogy az országnak elég földje van, ő is akar belőle. Minden mezei munkást a föld vágya hevíti. A magyar népben a honfoglaló ősök ösztöne él. Ez adja meg számára az élet ízét, ha elmondhatja egy darab földről, hogy ez az enyém.

Csak küzdjön az ember az egyéni birtoklás örömeért: ez az a vándordíj, amelynek kiérdemeléséért a nép minden iga alá kész befogni magát, nappallá teszi az éjt, nélkülöz és minden izmát a szerzővágy szolgálatába állítja.

A kisember a magyar föld szerelmes vőlegénye. A földreform? Politikai nász, amely nem végződik mindig az óhajtott eredménnyel. Mert igaz birtokpolitikát nem lehet sem öt év alatt, sem tíz év alatt megcsinálni. Azt mindig csinálni kell.

Az egyetlen jó és helyes birtokpolitika az, ha megadjuk a módját, hogy a szorgalmas, takarékos ember keresményének felhasználásával földet szerezhessen. A mai magyar még a föld rabszolgája. Fel szabadítani, hogy ura legyen az anyagnak és szolgája az eszmének: ez lesz aztán az igazi honfoglalás.

Kocsmatartozás többé nem perelhető

Az iszákos és pityizálni szerető magyaroknak nagy keserűséget okoz az a hír, hogy hatályon kívül helyezték az 1883. XXV. t.-c. 22. §-át, amely szólt vala a korcsmai tartozásokról és hitelekéről, módot adván a jöszívű, de dupla krétájú korcsmárosnak, hogy követelését törvényes uton is érvényesítse. Ezután már nem igen fog megszólalni a dal a magyar ember portáján bizonyos ki nem fizetett italok miatt, mert az 1928. évi 2-ik törvénycikkely 8. §-a világosan kimondja, hogy bírói uton korcsmai követelés nem érvényesíthető. Ha bizonyos tekintetben szigorúnak mutatkozik is ez a törvény, de az bizonyos, hogy szociális is és igazságos is. Nagyon sok esetet tudunk, amikor egy-egy mámoros éjszakán ugyancsak birtokok usztak el s a szerencsétlen utódok ugyancsak megsanyarogták az apák könnyelműségét. Tudnak esetekről, amikor a Galiciából bevándorolt zsidó korcsmáros szinte máról-holnapra jutott házhoz, földhöz az emberek szenvedélye és hiszékenysége árán. Tehát mindenesetre népünk érdekében valónak találjuk, hogy a törvény oda áll védőként és nem engedi, hogy a régi népi mondás szerint az iszákos ember torkán a föld is, a viskó is, a jószág is lecsusszék.

De most már a magyar a vig bohúrfival nem igen dalolhatja ezután: »Ha nincsen pénzem, iszom hitelbe«.

Inkább azt mondja, a szegény legény szavajárásával: Ha nincs pinz, igyál víz...

Ha a tábor minden katonája CSAK EGY előfizetőt gyűjt: a MAGYAR FALU a legelterjedtebb gazdalapja lesz az országnak.

Hozzászólások az egyke kérdéséhez

Ha van munkaalkalom, boldog a nép — Hol vannak a régi egészséges gyerekek és a piros menyecskék

Demjén Géza

áponyi kiskereskedő a következőket írja községe és a vidék egyke-kérdéséről:

— Mivelhogy az egykével oly sokat foglalkoznak és megengedték, hogy a Magyar Falu tábor is hozzászóljon, én is bátor vagyok néhány szóval hozzászólni.

Megériem az előttem hozzászólók jogos panaszait és kritikáit, mert bizony nagyon sok helyen a munkanélküliség és az ebből származó nyomor az oka az egykének. Az eddigi hozzászólásoktól eltérően én arra mutatok rá, hogy ott, ahol van bőséges munkaalkalom, ott van szaporulat is.

Mint falusi kiskereskedő, nem vagyok messze vidéken ismerős, de a szomszéd községekben és a saját községemben alaposan áttanulmányoztam a kérdést. Tapasztalatom a következő:

A mi főzsgünkben és a szomszédos községekben legfeljebb öt-hat százalékra tehető az egykés-családok száma. A legtöbb családnak három gyermeke van, de gyakori az öt-hat gyermekes családok. Bóta községben van a legtöbb maszatos képi, piros-pozsgás gyerek. Ugy nálunk, mint a szomszéd községekben legnagyobb részt bányamunkával foglalkoznak a családok.

Dacára, hogy reggeltől estig nehéz, fá-

rasztó munkát végeznek, mégis megelégedettek, mert a munkanélküliség nem okoz nekik gondot. A munka gyümölcsét meg is lehet látni a 600 lakosságú kis községben, mert négy év óta több mint 40 új bányamunkásház épült, amelyet a szorgalmas munkások saját erejükből építettek.

De szorgalmas munkájuk közben az Istenről sem feledkeznek meg. Vasárnaponként tele van a templom buzgó hívőkkel. A kenyerüket tisztességesen meg is tudják keresni, azonkívül tisztességes ruhában is járnak.

A boldoguláshoz tehát munkaalkalom, szorgalmas munka és Istenben való bízalom kell, akkor boldog lesz a magyar.

Az új magyarok világrajövetelének korlátozása nem elégséges a gazdasági boldoguláshoz, sőt azal csak rontjuk testi és lelki ép-ségünket. Azonkívül a magyarság szaporulatának korlátozásával rombadönthetjük nemzetünket.

Ahhoz, hogy szaporodjunk, nem törvény kell, hanem nagyjaink gondoskodjanak munkaalkalomról, fejlesszék iparunkat, kereskedelmünket, gyáriparunkat és mezőgazdaságunkat. Mert, ha van munka, van megelégedés, vallásérköcs, amelyre oly nagy szüksége van a magyarnak. Akkor máshol is éppoly megelégedett lesz a magyar, mint nálunk.

A csíkos egér és a magyar ember

P. M. határmenti földmives, aki nevének kiírását nem óhajtja, a következőket írja:

— Ne tessék rossznéven venni, hogy a falusi nép is tollat fog kezébe és hozzászól az egyke-kérdéshez. Igazat adok előttem felszólaló földmivestársaimnak, akik oly megrázón ecsejtették az egyke igazi okait. Bizony, nekünk szegény földmivéseknek, nem nagy örömünk telik a

családalapításban, nem azért, mert nem szeretjük a gyermeket, hanem azért, mert borzasztó nehéz a megélhetésünk. Ránk csak akkor gondolnak, ha az adót kéri.

Legrosszabb szerintem a helyzete az öt-hat holdas kisgazdáknak és földmunkásoknak. A kisgazdák nem tudnak ruházkodni, mert minden jövedelmüket elviszi az adó. Csak krumplicin és kenyéren sanyargatják gyermekeiket. A földmün-

kások helyzete még sokkal súlyosabb. Nekik meg a mindennapi kenyerük sincs meg.

A kisgazda, mire elveti, kiadóz, alig marad neki terménye. Nem csoda, ha nem vágják az öt-hat gyermek után, mikor a keltőnek sem tud kenyeret adni.

A nyomor az oka a sok tüdőbajnak is. Nem is csoda, hiszen az asszony késő ősszel is egy vékony bluzban és meztelenül kénytelen bemenni a városba, hogy eladjon tejet, tejfölt, tojást, baromfit és mindent, hogy a hátralékos adót valahogy ki tudják fizetni. Valamikor évenként csak egyszer járt a végrehajtó, ma minden negyedórán. Ma bakancsban kell járni a kisembernek, mert csizmára nem jut.

Hol vannak a régi piros-pozsgás menyecskék, akik az én fiatal koromban nyilottak, mint a rózsza. Ma a 30 éves asszonyok arcáról eltűnt az üdeség, tele vannak ráncokkal és úgy néznek ki, mintha már 50 évesek volnának. Olyan ez a nép, mint a rosszul teleltetett juhnyáj. Akinek törődni kellene a néppel, annak fogalma sincs a nép bajairól, mert nem ismeri a népet. Ha ismerné, bizonyára másképp gondolkodna.

Csodálatos, hogy a csíkos egerekről és a földi kutyákról tudományos értekezleteket tartanak, hogy ki ne pusztuljanak, ugyanakkor nem veszik észre, hogy a magyarság pusztul és megy a tönk szélére. Pedig az egerek egyebet sem tesznek, mint a magyar gyermekek elől eszik el a kenyeret.

Gusván Béla

ija Battyáról:

A Magyar Falu hasábjain olvastam arról az akcióról, amelyet Huszár Károly indított az egyke ellen. Elismerem: az egyke a nemzet pusztulását jelenti, mert nem más, mint a családok temetője. Ha mindenki egykés és gyermektelen marad, akkor vígan masírozhat az országba tatár, oláh, cseh és minden nácio.

Báró Kornfeld Mór bankár elnöpesedés elleni cikkére is van néhány szavam. Ha a bankár-földbirtokos báró ur fél a magyar szaporodásától, ám várdoroljon ki, bizonyára könnyebb szívvel hagyja el ennek az országnak területét, mint mi, akiknek e hazán kívül a világon nincsen számunkra hely. Az ő ősei valószínű nem Árpád apánkkal jöttek

ebbe az országba. Birtokán pedig vagy ezer magyar család szaporodhatnék.

Itt van a baj. A mi községünk határában is van egy agglegény nagybirtokos, aki bizonyára azt sem tudja sok helyen, hol a határa, de én, a három-gyermekes családapá, akik között már nők is vannak és öt unoka köszön reggelente jöregget, a földreform során azonban egy talpalatnyi földet sem kaptam. De a családalanok igen. Pedig feleségemmel együtt csak négy hold földem van. Bizony az én fejem is fáj: mi lesz az öt élő unokámból, akiknek száma könnyen felszaporodhatik tízre.

Itt van a baj és az egyke oka. A nagy családok emberekre nincsenek tekintettel. Sem a földreformnál, sem az adózásnál. Legfeljebb csak akkor, ha az illetők nincstelenek.

Ilyen körülmények között tehát az egyke elleni küzdelem csak lári-fári. A gyermeknek enni is kell, tehát a megélhetéséről, s a szülőknek munkaalkalomról gondoskodni kell. A mai adózási és gazdasági rendszer nem alkalmas az egyke elleni küzdelem felvételére. Amíg szociális és gyökeres munkásvédelmi törvénnyel el nem tüntetik a földhözragadt szegénységet és munkanélküliséget, addig az ilyen atyáskodó mozgalom csak humorba fulladhat.

Állati bőrbetegség elleni szer

„INDICÁL”

Magyar szabadalom.

Rüh, sörny, száj- és köröm-

fájás, külső sérülés esetében

4-5 kezelés gyógyít

1 üveg ára P 120

Általános Kereskedelmi Vállalat

Miskolcz, Széchenyi-u 13.

Helyi képviselők, egyéddarúsítók kerejetnek.

DR. KAJDAGSY

szakorvos,

VIII, József-krt. 2.

Rendel: 10—4 és 7—8-ig férfi- és nőbetegeknek

A FALU POÉTÁI

Elmegy a tél, jön a tavasz

Jön a tavasz, jön a fecske
S a gólya
Kéménytetők, ereszaljak
Lakója.

Megkeresik rég elhagyott
Félszüket,
De az a sok gyáva nemzet
Nem akarja elhagyni a
Földünket.

Nekünk is megjön egyszer a
Tavaszuuk,
Gyöngyvirágos Székelyföldön
Vigadunk.

De addig csak sirva vigad
A magyar,
Szép hazánkat nem feledjük.
Bizva — bizzunk s miénk lesz a
Diadal.

Zalaszentjakab

NAGY LASZLO

Toborzó

Toborzó szól, hangzik a vig nóta:
Fel a végső hősi küzdelemre!
Hadd jöjjön egy boldogabb jövőndő
Szegény magyar, sötét éjjeledre.

Magyar Falu, Te légy szentelt zászlónk!
Lobogj fenn, övezzen glória,

Ne nyomja el hívó harsonádat
Se menydörgés, se bősziült orgia!

Világító, fénylő üstökösünk,
Te mutasd az irányt és az utat,
Hol szennytelen még az ősi lélek:
Ragyogd be a törpe kis falvakat!

S ha felettünk a bánat felhői
Tornyosulnak, Te légy jó barátunk
Es mi — örömkönnyeinktől párás
Szemmel — dicső Táborodba állunk!

S ha a magyar újra eggyé olvad,
Ha nem bontja már sorait ármány:
— Szenvedésünk könnyein keresztül —
Felragyog a tündöklő szivárvány!

Fel hát magyar! Fel kis falvak népe,
Minden ajkon zendüljön harci dal!
S miénk lesz a legszentebb jövőndő,
A legnagyobb, legdicsőbb diadal!

Lovasberény

SZILI MIHALY

Ha tudnád, te kicsi lányka ...

Ha tudnád Te kicsi leányka
Szívem mint hevül utánad
Magsajnálnál s fájó lelkem
Nem kizozná ennyi bánat.

Csillagiéngyes téli estén
Tekints a csillagos égre,

Ha látsz ott egy vándorfelhőt,
Az a lelkem árnyasképe.

Árnyom vetem szép arcodra
Nézd e borus, árnyas felhőt
Sajnál meg e borus vándort
A szerelmes, bus szenvedőt.

Kisrécse

Ifju HORVATH ISTVAN

Beszélgetnek a csillagok

Beszélgetnek a csillagok
oda fenn az égen,
Hogy a magyar mért szomorú,
mért nem vig mint régen.
Azt kérdezik a csillagok,
mért halt ki a nóta,
S mért ad másnak most kenyeret
a bánási róna.

Hisz az Isten úgy szerette
ezt a vitéz népet,
Hogy megengedett érni egy
dicső ezer évet.
Fáj neki is, hogy e nemzet
hullatja a könnyét,
Hogy elvették rabló hordák
a legszentebb földjét.

Sötét éjféli szált e népre,
de pirkad még hajnal,
Kiverjük az ellent innét
ös tanári karral.

Megszűnik a mi jajunk is
felváltja a vigság,
S akkor buzgón rebegünk majd
hozzátok szent imát.

Az örömről beszélhetek
akkor a magasban,
Ha kezünk a rab-bílnés
csörögve lepattan.
Vér folyik akkor a földön,
vér folyik a légből,
Szegény hazám ragyogni fogsz
rég dicső fényben...

SEPSI JOZSEF örvezető

Elsírtam már ...

A kacagó, boldog évek elsuhanak.
Elfutott a tavasz s a dalos meleg nyár:
A fák levelei sárgulva hulltak le
A tél ködös dere borult lelkemre már.

Temetőben jártam ködös, hűvös estén
Sokáig próbáltam: tudok-e még sirni?
Megpróbáltam: az én agyonkínzott lelkem
Tud-e még a könnyel magán enyhíteni?

Összetört a lelkem, nem tudtam már sirni,
Bus keserveimben könnyeket ejteni,
Ott álltam tört szívvel jó Atyám sirjánál,
Azt hittem a szívem ott fog megrepedni.
Kömlő

TAMASI SANDORNE

Serédi hercegprimás elbucszott a pápától. XI. Pius pápa kedden bucukihallgatáson fogadta Serédi Jusztiniánt. A bibornok-hercegprimás a pápai kihallgatás után Gasparri bibornok-államtitkárnál tett bucukihallgatást. Beiktatása január 29-én, vasárnap délelőtt veszi kezdetét az esztergomi Bazilika szentélyében, amelyre belépőjegyeket bocsátanak ki. Az ünnepélyes beiktatáson részt vesz a kormányzó, a kormány, a püspöki kar, a törvényhozás, az összes hatóságok és testületek. Serédi hercegprimás csütörtökön reggel lépte át a magyar határt. Az Americana József főherceg vezetésével száztíz küldöttséggel érkezett Nagykanizsára, ahol a hercegprimást tüntető lelkesedéssel fogadták. Nagy ünnepségek voltak része Siófokon, Székesfehérváron és Budapesten a Déli-vasút pályaudvarán. Budapestről első útja Pannónhalmára vezetett, hogy kipihenhesse az utóbbi napok fáradalmait.

Új rendelet készül a fiatalok korcsmalátogatásáról. Az egységes párt szociálpolitikai bizottsága ülést tartott, amelyen több felszólalás történt a fiatalok korcsmalátogatása enyhítése érdekében. A legtöbben azt javasolják, hogy szülőik, tanítóik, tanáraik kíséretében a 18 éven aluliaknak is engedjék meg a nyilvános helyiségek látogatását. A szövegezést Örfy Imre, Ery Márton és Kálnoki-Bedő Sándor fogják megszövegezni.

A makói 48-as polgári kör tisztújítása. A makói 48-as polgári kör vasárnap tartotta tisztújító közgyűlését. Először ifjú Márton Bálint kispapját, alpolgármestert B. Nagy András és ifj. Kardos Bálint gazdákat, jegyzővé Dombi Józsefet, pénztárnokká Szabó Mihályt, ellenőrré Kotormán Mihályt, könyvtárossá ifj. Erdei Jánost, ügyésszé pedig dr. Kolonics József ügyvédet választották.

Kohl Medárd püspök meghalt. Kohl Medárd felszentelt püspök rövid betegség után, f. hó 14-én 68 éves korában meghalt. Még pár nappal ezelőtt Rómában volt az új hercegprimás püspökké szentelésén. Itt rosszul lett, sőt a Vatikánban el isájult. Hiába kérlete őt Serédi hercegprimás, hogy maradjon az örök városban, míg egészsége helyreáll. Ő azonban Esztergomban akart lenni a bíboros-hercegprimás bevonulásán. — Kohl Medárd neve még akkoriban vált közzismertté, midőn, mint Vaszary hercegprimás titkára, egy merénylet alkalmával élete veszélyeztetésével megmentette főpásztora életét. Ő is a bencésrend tagja volt s ő szentelte pappá Serédi Jusztiniánt, az új hercegprimást.

Özvegy Szentiványi Farkasné helytelen tüzhalála. Szerdán reggel megdöbbentő szerencsétlenség történt Budapesten, a József-utca 14. sz. ház egyik bérlőjében, amely özvegy Szentiványi Farkasné földirtokosnő tulajdona volt. Reggel a tejasszony vette észre, hogy a folyosón fojtogató füst terjeng. Értésítette a házmezt, aki azonnal felcsengette a cseledek s mikor benyitottak a szerencsétlen asszony hálószobájába, a padlón találták megszenesedett holttestét. A rendőri nyomozás megállapította, hogy az uriaszony gyufát gyújtott, amelynek szikrájától az ágy mellett levő kis brokátszék tüzet fogott és lassú izzással elkezdett égni. Közben az uriaszony elaludt. Mikor a tüzet észrevette, felkelt az ágyából, de a fojtó füstben eszméletét veszítette és így a továbbterjedő tüzben szénáé égett. Az uriaszony iránt városszerző nagy a részvét, mert a szegényeknek valóságos védőangyala volt. Előkelő családja gyászolja.

Cs. Csufak Pista a pártszakadásról

Tisztótt Magyarfalú, oka lehet annak,
Az eccséses pártba hogy zavarok vannak
És sorra jelzik a képviselő népek:
— Az ántiját neki! Betleny úr, kilépek!
Elsőbb a Nagy Emil, aztán meg a Berky,
Mindakettő bátran lép, mint egy ember, ki
És ki tudja, akad is tán követőjük,
Ha a párt prograncsot nagyon követöljük.
Ük aszongyák: — azér' e kilépő vadság,
Merhogy veszéjben van a szőlősszabadság,
Betleny tilalmaznák különvélekedést,
Igy köll elkerülni a szóberekedést.
Hát, tésuram, ez a védekezés sántít,
Mer' a szabadszólás biz' senkit sem bánt itt.
Vólt az ellenmondás eddig is tilalmas
S a hü eccsésesnek a neve vólt: — Hallgas!
Csakis más lehet az oka-foka ennek,
Hogy a kormánypártból most sorra kimennek!
Meg is mondom annak, aki ért a szóbul:
Azt, hogy kevés jutott nekik a jóbul.
Minden képviselő jól tudja azonban,
Jó zsíros állások vagynak még e honban,
Teljes hatalommal, bü javadalommal:
El is foglalnék ük azokat azonnal.
Teszem azt, ha Berky vergődnék zöld ágra,
Mint a fődmivellő állomittkarságra
S lehetne amojan közéleti nagyság,
Menten nem bántaná a szőlősszabadság.
A többi is keblin ij vágyakat ringat,
Magos polcok felé epedőn kacsingat
S ha beteljesülne e forró epedés:
Fenének kéne a szabadvélekedés.
Hát Betleny is csupán pár állást kiosszon
S legalább reménytül senkit meg ne fosszon
S ha a kormánypártból saját jólét fakad:
A pártszakadásnak menten vége szakad.
Igy vélekszem errül, szabadon és tisztán:

A helységnek bölcse,

Csöré Csufak István.

Öngyilkos kis diák. Vers György alsópályi földirtokos 13 éves László nevű fia az elmúlt szombat délután a pályaudvarra befutó győri gyorstehervonat elé vetette magát, amely darabokra tépte. Vers László tavaly több tárgyból megbukott és most ismételnie kellett az első gimnáziumot, ahol különösen a nyelvekkel bírkózott erősen. Szombaton délelőtt a kis diák uzsonnapénzén kifliket vett, amelyeket elosztogatott barátainak azzal, hogy úgy sem lájják őt már többé. Barátai nem vették komolyan a megjegyzést, de Vers László, szívében ismeretlen nehéz bánattal, zsebében több bucsulevével kiment a pályaudvarra, ahol elkövette borzalmas tettét, amelyre — úgy látszik — már régebben készült.

Megmérgezte magát egy kispesti menyasszony. Kedden reggel nagy perpatvar támadt Kispesten a Zápolya-utca 13. számú házban. Régióta folyik itt a civakodás, mert Regicz János gyárimunkás 19 éves Anna nevű leánya egy kispesti fiatalemberrel jár jegyben. Kedden reggel ismét szemrehányásokat tettek a leánynak, aki sírni kezdett és úgy kérte szüleit, ne bántás, mert különben megöli magát. Regiczék tovább korhólták a leányt, aki erre felugrott, kiszaladt a konyhába és az ott a mosáshoz előkészített lugkőoldatot egy hajtásra megitta. A maró folyadék torkát és arcát, de belső szerveit is összeégette. Eszméletlen állapotban szállították a Rókus-kórházba.

Fásítják az Alföldet. Az Alföld fásítása érdekében az állami erdészet az utóbbi esztendőben nagyon sokat tett, de mégsem tudja leküzdeni egyesek ellen-szenvét a fákkal szemben. A múlt esztendőben dr. Rácz Lajos mezőgazdasági kamarai igazgató társadalmi mozgalmat indított és megalapította a Fátültetők Társaságát. A mozgalom szinte nem várt sikerrel járt, amennyiben már eeddig is több mint kétezer gazda csatlakozott a társasághoz. A Fátültetők Társaságánál nincs tagdíj, nincs hivatali személyzet, csak arra kell fogadalmat tenni, hogy a tag minden évben, lehetőleg több fát ültet, azokat gondozza és az akcióhoz másokat is megnyer.

Száz év óta apáról-fiúra szállt a bérlet Szombathelyen. Egy szombat helyi család kerek száz éve bérlet egy darab földet a belső Tószéri-dűlőben. A föld dr. Eredics Ferenc ügyvéd tulajdona és a bérlet Molnár Pál károni lakos. A tulajdonos anyai részről örökölte a földet, száz évvel ezelőtt, a birtok a Tasler-családé volt, azoktól kapta bérbe Molnár nagypapja, vagy szépapja és azóta a bérlet apáról-fiúra szállt és most Molnár Pál a századik évet ünnepli a kis birtoklásban. A kérdéses föld tulajdonosa: dr. Eredics Ferenc, amikor tudomást vett a jubiláris eseményről, azonnal intézkedett, hogy a bérleti összeg ebben az évben elengedjék. Ezzel a kellemes elhatározással tette emlékeztetéssé a derék bérletcsaládnak a nevezetes évfordulót.

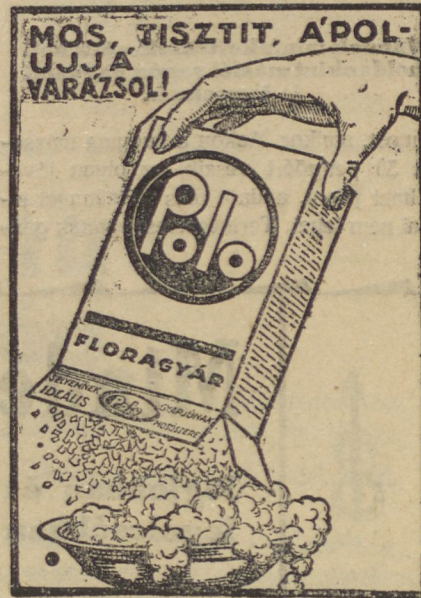
Készül a törvény az egyke ellen. Néhány héttel ezelőtt a képviselőházban Huszár Károly tette fel a egyke kérdését. Bethlen miniszterelnök ekkor azt válaszolta, hogy a kormány törvényhozás útján kíván gondoskodni a problémák megoldásáról. A népjóléti minisztériumban Vass miniszter utasításai szerint már megkezdtek az idevonatkozó törvényjavaslat szerkesztését, amelynek kezejében intézkedés történik az agglény-adóról is.

Melyik a legveszedelmesebb esztendő a házasságban. Dr. Naszgel párisi ügyvéd könyvet írt arról, melyek a legveszedelmesebb évek a házasságban. Dr. Naszgel állandóan válópörökkel foglalkozott és így csakugyan alkalmát volt megfigyelni a házastársakat. Hosszu és érdekes fejtegetéseinek az a legfontosabb része, amelyben megállapítja, hogy a házasságban döntő az első és a tizenötödik esztendő. A legtöbb válópört vagy az első év végén, vagy a tizenötödik év után indítják. Ha a házaspár — írja az ügyvéd — keresztül evickélt, szerencsésen az első esztendő, körülbelül meg lehet állapítani, hogy száz közül 60 esetben együtt is marad. Ha az ötödik esztendőt is eltöltötték együtt, akkor bizonyosan lehet rá számítani, hogy körülbelül 10 évet meg egymásnak szántak. Ha azután ezen az akadályon is túlvanak, vagyis átlagban a negyvenes esztendőt meg eltöltötték együtt, akkor reménység van rá, hogy már csak ásó-kapa fogja elválasztani őket egymástól. Ezeket a megállapításokat párisi és amerikai tapasztalatai alapján tette a kiváló ügyvéd.

Újra szabályozzák a kutyaadókat. A képviselőház földmívelésügyi bizottsága a napokban tartott ülésén foglalkozott a tervezett kutyaadóval, mely szerint minden kutyára 10 pengő adót vetnek ki. A bizottság a szakaszok és ebadóra vonatkozó rendelkezéseit módosította oly módon, hogy a pásztorebek adóját legkevesebb 2, az egyéb ebek adóját pedig legkevesebb 5 pengőben állapította meg. Az ebadóból befolyó összeg a törvényhatóságokat illeti meg, amelyek ezt az összeget kizáróan állati egészségügyi és állattenyésztési célokra fordítják, de még itt is csak dologi költségekre.

A vagyonváltásföldek hasznosbérére. A pénzügyminiszter a vagyonváltásról szóló törvényben nyert felhatalmazás alapján azt a hasznosbért, amely az állam tulajdonába jutott, de földirtokpolitikai célokra az állam által még át nem vett vagyonváltásföldek volt tulajdonosai vagy jelzálogi hasznosbérleti vagy hasznosbérleti az államkincstárnak fizetni kötelesek, az 1927—28. gazdasági évre a vagyonváltás fejében leadandó föld kataszteri tiszta jövedelemösszegének minden koronája után 2 pengőben állapította meg.

Nagy tűz Kecelen. Szombaton délután kigyulladt s porig égett le a keceli Szabadi-féle gőzmalom. A tűz a koptatóban keletkezett s jóllehet a malom személyzete idejekorán az oltáshoz fogott s a tűzoltóság is azonnal kivonult, a gyorsan elharapózott veszedelmeknek már nem lehetett gátat szabni. A malom egész berendezése a lángok martaléka lett. Csúpan a gépházat, a lisztkamrát és néhány melléképületet sikerült a tűzoltóságnak óriási erőfeszítéssel megmentenie. A kár megközelíti a százhatvanezer pengőt, melyből a biztosítás révén körülbelül 100—120,000 pengő megtérül.

A világhírű makói hagyma hazájában

Végromlásban vannak a makói kisbérlok — 16-18 mázsá buzát fizetnek évi haszonbér fejében

Szombaton délután ködös időben fut be velünk a vonat a magyar hagyma hazájába, Makóra, a trianoni Magyarország nagy földmives-városába. Ebben a 40.000 lakosú városban az aránylag kevés értelmiségen kívül kétféle nép lakik.

A dolgos, szorgalmas kisgazdák, hagymakertészek, akik reggeltől estig dolgoznak, fáradnak; s a szokatlanul nagyszámú zsidóság, amely valósággal palesztinai módra lepte el ezt a várost,

hogy a kisemberek keserves munkájának a gyümölcsét lefőlözze.

A földmivesség igazán értelmes, kedves nép s még ebben a mai világban is, amikor minden kisember tenger csalogdálson ment keresztül, barátságosan, bizalommal és szeretettel fogadnak bennünket.

Miután látogatásunk célja kizárólag az volt, hogy olvasótáborunk makói harcosait meglátogassuk s személyesen megismerjük, mindegyiknél tisztelgő látogatást tettünk. Jóleső érzéssel állapítottuk meg, hogy mindegyik értelmes, haladni vágyó modern földmives, akik tudatában vannak igazságaink szükségszerű megvalósításának.

Takács József, Szabó József és Szűcs Imre

barátaink kalauzoltak végig bennünket a városban s mindenütt, ahol csak tiszteltünk tettük, azt tapasztaltuk, hogy ezért a népert küzdeni, érdekeiket felkarolni érdemes.

Köztudomású, hogy Makó város lakossága legnagyobb részét hagyma- és zöldségtermeléssel foglalkozik. Nincs egyetlen földműveléssel foglalkozó kisember, akinek legalább egy katasztrális hold hagymakertésze ne volna. Akinek nincs saját tulajdona, az bérletföldön kertészkedik, igaz azonban, hogy a földtulajdonosok alapos bért is követelnek az ilyen hagymaföldekért. Fizetnek 16-18 mázsá buzaárat, amelyet előre kell nekik kifizetni. Érdekes, hogy az apa, amikor gyermeke megnősül, azonnal szabadjára engedi az új családot. Ellátja pár öltöny ruhával, lehetőleg vesz neki egy kis házat, kibérel számára egy-két hold hagymaföldet s azután már mint saját gazda igyekszik boldogulni. Leánykérésnél, míg másutt a kérők azt adják elő, mennyi az ingó és ingatlan birtok, itt az a fontos, hány vagón hagymája van az illetőnek. Itt minden ezen a szemüvegen keresztül néznek.

Ez érthető is. Mert ügyes kertész, aki szorgalmát a tudással is gazdagítja, nagyon szép jövedelemre tehet szert.

Vannak mintakertészek, akik kat. holdanként másfél vagón hagymát is termelnek.

S most, amikor Makón a hagyma mázsáját 30 pengőért veszik, ez olyan jövedelmet jelent, aminőt más terménnyel elérni nem lehet. Természetes, vannak gaz-

dák, akik csak 30-40 mázsát tudnak termelni, de átlag, a haladóbb szellemű, műveltebb földmivesek átlagtermése 80-100 métermázsá. Természetes, csak kedvező esztendőben.

Látogatás a gazdakörben

Takács József, akinek nagyműveltségű kedves családja körében felejthetetlen órákat töltöttünk, elkauzolt bennünket a 48-as körbe, amely Kolonics ügyvéd székfoglaló beszédével és ifj. Márton Bálint elnök irányítása mellett vasárnap tartotta tisztújító közgyűlését. A körnek értelmes, kurucérzésű földmives tagjai vannak, ahol nagy szívéllyességgel fogadtak bennünket.

Ifjú Kardos Bálint, a kör vezetőségének egyik értelmes fiatal tagja fogadott bennünket, aki szomorúan panaszkolt, hogy egykor oly hatalmas kör az utóbbi idők eseményei következtében meggyöngyült. Ma már csak a törőlmetszett függetlenségi érzelmű földmives gazdák látogatják a kört. Azok a vezetők, akik régebben oly hatalmas lendülettel vezették a kossuthi eszme ezen fellegvárát, a változott viszonyokra való tekintettel teljesen visszavonultak a vezetéstől. Már csak Kolonics ügyvéd van a gazdák között, akiről természetesen elragadtatással beszélnek.

Meg lehet állapítani, hogy a makói kisgazdák végtelenül meg tudják becsülni azokat az intelligens embereket, akik érdekeiket felkarolják. Szeretettel beszélnek dr. Olajos Dezső ügyvédre és Bálint János iskolaigazgatóra, akik ki is érdemelték a nép szeretetét.

Pár percnél beszélgetés után elbucszunk a derék gazdától és a bérlok egyesületének egyik modern gondolkodású kisgazda vezetőjét kerestük fel, aki szíves volt feltárni a makói termelők hibáit, szomorú helyzetét és panaszait. Többek között a következőket mondta:

— Nagy bajok vannak itt kérem. A 3000/1925. számú rendelet kimondja, hogy azok a bérlok, akik ötven kat. holdat meg nem haladó bérletet bírnak, a hátralevő bérlet tartama alatt a terményhaszonbér pénzbeli egyenértéke fejében métermázsánként nem tartoznak többet fizetni 25 aranykoronánál. De ugyanennek a rendeletnek 2. §. azonnal kimondja, hogy ez a kedvezmény csak azokra a tulajdonosokra vonatkozik, akiknek a birtoka 50 kat. holdnál nagyobb területű.

Mivel azonban Makón ötven holdon felüli birtokok csak 65 van, a bérlok legnagyobb része elesik ettől a kedvezménytől s a legtöbb kisember kénytelen 16-18 mázsás bérösszeget fizetni.

Ha ehhez hozzászámítjuk a termelési kiadásokat, a jövedelmi adót, az a helyzet, hogy a szegény hagymakertészek alig tudnak megélni, mert kénytelenek a terményüket már beszédés után áruba bocsátani. Ilyenkor aztán a betolakodott

zsidó kereskedők úgy veszik az árut, ahogyan akarják. Ennek következtében az a helyzet, hogy Makón a kisember csak dolgozik, de munkája jövedelmét a kereskedők vágják zsebre. Ez az oka, hogy Makón majdnem annyi a zsidó, mint Jeruzsálemben. Az őstermelő lakosság csak éppen hogy él, de a kereskedők pár év alatt emeletes házakat szerezhetnek.

— Sokszor mondom a gazdáknak, hogy összetartással, egy kis logikával milyen nagyszerű eredményeket lehetne elérni, azonban itt minden szép szó hiába. Sajnos, az a helyzet, hogy a jobb kertészeket nem hogy követnék, inkább irigykednek rájuk. Így aztán a sok betolakodott idegen hamarosan hatalmas vagyoni tesz szert, a gazdák pedig maradnak száz év előtti egyformaságban.

Ennek a szorgalmas népnek az is a szerencsétlensége, hogy itt nem volt olyan nagybirtok, amelyet az OFB megválthatt volna. Egyedül a gróf Nádkőféle sándormajori föld volt a határban, amelyet a Szegedi Kender Rt. bérelt, majd meg is vette. Közben eladó lett s Makón is megkezdte a földek összeírását. Petrovics képviselő meg is szerezte a kölcsönt a venni szándékozók részére, azonban nem nagy köszönet lett benne. A föld vételára 16,000,000 koronába került, amihez hozzájött a kamat s egyéb költség, mely 10 százalékot tett ki. Ezzel tehát a föld ára éppen megegyezik annyira, 32,000,000 koronára emelkedett,

amely összeget husz félévi részletben kellett fizetni.

A vagyontalan szegény kertészek természetesen az első részletet nem tudták fizetni a meghatározott időre, miután eladó terményük nem volt, kölcsönt pedig csak az kapott, akinek benn van a neve a telekkönyvben, így tehát a 100 hold föld megint olyanoknak a kezébe jutott, akiknek már eddig is van nagyobb birtokuk.

Makó szorgalmas kertészei tehát bérföldeken dolgoznak reggeltől estig, vasárnap pedig ezrével lődörögnek a piacon, hogy üzletet köthessenek a zsidó kereskedőkkel, akik aztán alaposan kihasználják megszorult helyzetüket.

Bármilyen jövedelmező is a hagymatermelés, jövedelme csak annak van, aki meg tudja várni az árak kialakulását. S mivel ilyen kevés van, ez az élelmes, szorgalmas nép éppúgy nyomorog, mint az ország földmunkásai bármely részében az országnak.

Summa-summárum, Makón sem tejfel az élet. Ha ez a rengeteg nép nem a kertészettel, hanem csak gabonatermeléssel foglalkozna, azon a területen nem tudna megélni.

Ezekkel a tapasztalatokkal hagyjuk ott Makót, Csonka-Magyarország nagy déli földmives városát. Otthagytva persze sok jó barátot, akik oly kitüntető szeretettel fogadtak.

Pölöskei János.

Weidl János vendéglős. A borfogyasztási adó eltörléséről még nem jelent meg rendelet. Mihelyt megjelenik, azonnal tudatjuk. A verseskönyvet elküldtük. Az új címekre lapunkat megindítjuk. — K. András Mézőkovács háza. Szíves fáradozásáért fogadjuk köszönetünket. A verseskönyv mint gyűjtőt megilleti és azt teljesen díjtalanul már el is küldöttük. — Nemes S. Sárreudvari. Csodálkozunk, hogy a verseskönyvet nem kapta meg. Hogy kára ne legyen, még egyet küldtünk. Ha megkapja, írja meg. Üdvözlét. — R. Károly Babocsa. A híradást köszönjük. Amint látja, le is adtuk lapunkba. Tudósításait ezután is szívesen fogadjuk. — Kovács Lajos Nemesvita. Azonnal értesítést kérünk, hogy a beérkezett 15 pengő kiknek az előfizetése, mert addig nem tudjuk elküldve. Köszönjük szíves fáradozását. Ha még pár előfizetőt gyűjt, megkapja ajándékunkat. Szívélyes üdvözléssel. — Cs. Lajos Ásvány. Kedves levelét nagyon köszönjük. Természetes, hogy tovább küldjük lapunkat és elvárunk az előfizetéssel addig, amíg pénzhez jut. Ilyen lelkes barátunktól ilyen kicsinyes dolgok miatt nem válunk el. — Többeknek. Akik elsőrendű és olcsó rézgálicot akarnak permetezéshez beszerezni, lapunkra való hivatkozással forduljanak a »Hungária Műtrágya- és Vegyipar Részvénytársasághoz« Budapest, Árpád-utca. —

Tóth Lőrinc Várfölde. A lapokat rendszeresen küldjük. A késedelemnek az ottani rossz postaközlékedés az oka, mert mi a lapot csütörtökön zárjuk, éjjel már postázzuk és szombaton, legkésőbb vasárnap a legtávolabb eső kis falucskában is meg kellene kapni. A szakácskönyvet megveheti Podruzsik Béla úrnál, Irányi-u. 21. Ott kapja a legjobb és legteljesebb szakácskönyvet.

— J. András Nagyfűged. Üdvözlét köszönjük és meleg szívvél viszonzozzuk. A selyemhernyó tenyésztésre vonatkozólag megrendeltük az ön számára: Czigány Árpád selyemhernyó tenyésztés gyakorlati kézi könyvét. 1 pengő az ára, azt hisszük meg lesz vele elégedve. Cement- és cserép-gépgyár ügyében forduljon: Szántó és Beck mérnök, Budapest, X., Gyömrői-ut. — Atal Andrá. Kívánságára lapunkat megindítottuk. Üdvözljük táborunkban. — K. János Tiszatanya. A lapot megküldtük. Csodáljuk, hogy még nem kapott lapot. Ezentúl pontosan kapja. Erősítse táborunkat.

Országos vásárok

Vasárnap 22. Gyula, Nagykáta, Ráckeve.

Hétfő 23. Búdszentmihály, Devecser, Diósjenő, Heves, Kőtelek, Kunmadaras, Mátészalka, Mikosszéplak, Nemesvid, Nyírbakta, Ráckeve, Solt, Szécsény, Szigetvár, Tállya, Vámospercs.

Kedd 24. Bicske, Devecser, Gesztely, Nemessándorháza, Solt, Szécsény.

Szerda 25. Bicske, Csökölly, Högyész, Kőszeg, Nagyarsány, Vép.

Csütörtök 26. Marcaltó, Tarnaszentnás, Ujfehértó.

Péntek 27. Makó, Szentés, Vasvár.

Szombat 28. Jánoshida, Makó, Szalkszentmárton, Szentés.

Vasárnap 29. Hajduböszörmény, Kunhegyes.

Minden hangszer

legjobban és
legolcsóbban

Reményi Mihálynál

vásárolhat, Budapest
VI, Király-utca 58-60.

hegedűt, harmonikát, gramofont, cimbalmot, harmoniumot, zongorát, pianinót

♦ GYERMEKEKNEK ♦

Mese.

A mag mégis csak kikel

Ott feküdt a kis mag a kemény földben, nehéz hótakaró alatt. Majd megrepedt a szivecskéje a nagy fájdalomra, hogy neki a sötétségben kell elpusztulnia.

— Nem akarok meghalni... Elni szeretnék... Virágozni és pompázni, hogy mindenki megcsodáljon...

A kis pinyőke ott himbálózott a csonttá fagyott ágacsán.

— Szenvedni kell... Nagyon sokat kell szenvedni... csicseregte a kis pinyőke. De ha hiszel a magad erejében, akkor el is éred...

— Hiszek benne, mert nagyon akarom... és szenvedni is képes vagyok érte, mert nagyon szeretném... mondtotta a kis mag és türtte a föld keménységét, a föld hidegét. Valósággal jégpáncél vette körül a földet s minden aludni látszótl a hótakaró alatt.

— Nekem keresztül kell törnöm a fagyon és a jegen — mondtotta a kis mag.

— Bolond kis semmiség! Mit gondolsz te a magad erejéről. Hiszen a magad burkát nem tudod felpattantani, nemhogy a jéggel és a hóval szembe tudnál szállani!

— Akarom, akarom... ismételte a kis mag én nem törődött se gunyos kacajjal, se lekicsinyléssel. Csak gyűjtötte a maga kis erejét és másra sem gondolt, mint arra, amit ő magában feltett, — ami az ő életcélja volt, hogy virágot fakasszon, széppé legyen és örömet szerezzen a maga szépségével másoknak is.

Sokat kellett szenvednie. Sötét, kietlen éjszakák borultak rá. Kemény burok vette körül kicsi kis testét, ami olyan volt, mint a börtön fala. Alig bírt vele, de azért csak nem csüggedt. Minden gondolatával azt akarta, hogy szétrepessze ezt a börtönt. Valami úgy hatott, folyton ösztökélte, hogy ne nyugodjék bele a mai sorsába. Ne akarjon észrevétlenül ott megélni a föld mélyében, hanem legyen elszánt, erős és nézzen szembe az akadályokkal.

S egy napon a burok falai megrepedtek s két kis zöld levélke kukucskált elő.

— Itt vagyunk. Jövíünk többen is. Csak ne csüggedj! A kitartásban győzelem van.

— Csak előre! — csipogta boldogan a kis pinyőke odafentről az ágról s a kis mag keresztül törte magát a föld kemény göröngyein, a jég zuzmara hideg páncélján... Látja ezt a többi kis mag és odalent a föld mélyén és csodálkozva kiáltottak fel:

— Nini! Milyen szép lettél!...
— Ti is lehettek. Csak akarjatok!...
— Akarjuk... Akarjuk...

És valami csoda nagy erő volt ebben a nagy együttes akarásban... Olvadni kezdett odafent a hó és engedett a jégpáncél... Mintha valami titkos melegség futott volna át a föld alatt, az a melegség, ami millió és millió kis mag elhatározásából fakadt. És a jégpáncél elolvadt erre az akaratra és utat engedtek a kis magvaknak s egy reggelén a hó-

takaró eltűnt és zöld bársonnyal volt bevonva a föld háta... És jöttek a madarak és boldogan énekeltek. És a színesszárnyú pillangók leszálltak a kis zöld levelekre és szinte csókosták őket a nagy boldogságban.

Jöttek a méhikék is zümmögve és munkakedvvel.

— Látjátok! A ti egységes akaratotok nélkül és mind nem lett volna így. Még mindig kihalt volna a rét és mező, még mindig varjak kárognának a csupasz fákön...

Egy kis mag elszánt akarata volt a kezdet s mivel a többiek megértették és

vele együtt küzdöttek a győzelemért: sikerült minden és megváltozott a föld képe. A fagy, a jég, a zuzmara eltűnt és virágos szépség teszi széppé és boldoggá az egész mindenséget.

És csak a kis mag akaratán mulott az egész... és ama millió és millióien, akik tudtak és akartak engedelmeskedni a hívó szónak...

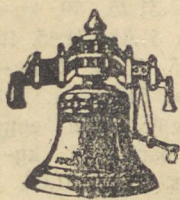
Mert több nem kell a feltámadáshoz: akarás és engedelmisség.

Ezt csicseregte boldogan a kis pinyőke a galagonyaágról, himbálózva és örülve az éledő tavasz szépségeinek...

SZLEZÁK LÁSZLÓ

harang-ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
Budapest, VI., Frangepán ucca 77.

(Saját házában.)

Az 1900. évi párisi világ-, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton a m. kir. kormány díszoklevelével és az 1927. évi budapesti, székesfehérvári és szentesi kiállításokon a nagy aranyéremmel kitüntetve. Művésziesen szép kivitelű és hangban úgy egyenként, mint összhangban tökéletes harangokat készít a legfinomabb harangérből bármilyen nagyságban és meghatározott hanggal. Régi felszerelésű harangokat átönti vagy átszereli. Harangokhoz elsőrendű vaskoronákat és álló vagy fekvő vasállványt készít.

Költségvetéssel díjmentesen szolgál! Számos egyházi elismerő levél! Előnyös fizetési feltételek!

TELEFON:
Lipót 913-53.

Hosszulejáratu gazdasági hitelt kér a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete

Magyarországon rendkívül nagy mennyiségben található nád. Ennek kedvezőbb értékesítése végett Mayer János földművelésügyi miniszter elhatározta, hogy Csere Ferenc dr. vegyész-mérnök találmányának gyárilag való kihasználását lehetővé teszi. Csere Ferenc dr. vegyész-mérnök ugyanis különleges vegyi eljárásokkal a nádrostokból olyan fonatot állít elő, mely a Technológiai és Anyag Vizsgáló Intézet szakvéleménye szerint alkalmas arra, hogy a külföldi raffiából, illetve manillából készülő szőlő-, illetve csévékötöző anyagokat, valamint zsákok és ponyvák készítésénél az ugyancsak külföldről származó jutát helyettesítse. Emellett a nádát ugyancsak vegyi úton a cellulózéhoz hasonló keménységűvé teszi, valamint formálhatóvá, úgyhogy háziparilag fel lehet dolgozni. Mindezeknek a termékeknek az előállítása rendkívül olcsó, a világpiacon tehát nemcsak versenyképes, hanem hasonlíthatatlanul olcsó cikk.

A kisbirtokosok orsz. földhitelintéze-

tének legutóbbi közgyűlésén az újonnan megválasztott Hadik János gróf adott nagyszabásu programot az újjászervezett intézmény jövő munkatervéről. Mindezekelőtt megállapította, hogy az ország népességének 56 százalékát kitevő kisgazdatársadalom hiteligényeinek kielégítéséhez igen nagy gazdasági érdekek fűződnek, mert az igazi konszolidációt csak a kisemberek érdekeinek megvédésével lehet elérni. Az intézet — mondtotta továbbá — kifejezetten jelzáloghitelintézet kíván maradni és törvényszabta hivatásának megfelelően, altruista alapon szolgálja a kisbirtokos-osztály érdekeit és távol marad minden kockázatos üzleti vállalkozástól. Legfontosabb feladatának tekinti a kisbirtokosoknak hosszulejáratu mezőgazdasági hitellel való ellátását és e célból haladéktalanul felveszi a záloglevelek elhelyezésére irányuló tárgyalásokat. Az intézet második nagy feladata a háboru előtti parcellázási működésének teljessége.

Csecsemőhalandóság Magyarországon

A Magyar Statisztikai Szemlének most megjelent száma a csecsemőhalandóság újabb eredményeit ismerteti. Rámutat arra, hogy a csecsemőhalálozás legújabbban európaszerte javulást mutat, Magyarországon különösen az ország ama vidékein mutatkozik 1921 óta javulás, ahol az

anya- és csecsemővédőintézmény állomását már megszervezte. Magyarországon a legutolsó évek csecsemőhalottjai az elveszülések számához viszonyítva, mindenkor kisebb arányszámot eredményeznek, mint a mekkora az 1916—1918. évi háborus átlag volt s nagyobbbrészt ki-

sebbek a régi békés 1912—1913. évi átlagnál is. Ez a körülmény annál inkább figyelemreméltó, mert az elszakított területek között voltak az országnak a csecsemőhalandóság tekintetében legkedvezőbb területei. (A Tisza jobbpartja, a Király-hágón túl).

A kevésbé művelt és természetes életmódot folytató népességű vidékeken, a hosszabb ideig szoptató anyák nagyobb aránya révén a csecsemőhalandóság alacsony. A városok csecsemőhalandósága mindig magasabb Magyarországon, mint a vármegyéké. Ha azonban az egy évnél rövidebb időszak korcsoportjainak halandóságára is figyelemmel vagyunk, nyilvánvalóvá lesz, hogy a városokban az orvosokkal, szülész-nővel való kedvezőbb ellátottságuk és jobb közegészségi viszonyaik révén az egy hónapon aluli csecsemők halandóságára a vidéknél kedvezőbb befolyással vannak; a többi 11 hónapban már a nagyobb műveltségnek itt kedvezőtlen befolyása, a mesterséges táplálásnak a városokban elterjedt volta érvényesül. A csecsemőhalottak kor szerint való megoszlása a háboru befejezése óta olyképpen alakul át, hogy a súlypont a fiatalabb csecsemőhalottokról az idősebbek felé tolódott el.

A fiukból ezidőben nemcsak viszonylag több születik, hanem viszonylag életképesebbek is maradnak. Az év egyes hónapjai közül a csecsemők nyári hasmenése miatt július és augusztus a legkedvezőtlenebb. Hitfelekezet szerint a legnagyobb halandóságot a görögkeletieknek, a minimumot pedig az izraeliták képviselik ma is éppen úgy, mint régebben.

Ujra zeng a nóta

Írta: Pölöskei János

Nagy magyar síkságnak
Déli városába
Visszaszáll a lelkem kis barátomhoz,
Közelgő tavaszra
A gondolat szárnyán
Lelkem rózsakertje új virágot hoz.

Ilatozóbb rózsát
Nem termett még kiskert —
Lángragyullt szívemre illat árja hull,
A színpompák ékes
Ragyogó színében
Zengek dalt a kiskert új virágról.

Szóljon hát a lélek
Csodás muzsikája...
S amit el nem mondott e néma ajak,
Érezze meg lelked
Ibolyanyíláskor —
Új dalok Muzsája, megtaláltalak.

Bármilyen TRAKTOROKHOZ legalkalmasabb az

államgépgyári acélkeretű golyóscsapágyas cséplőgép

Államgépgyári gőz-, benzin- és szivógázlokomobilok, traktorok és az összes mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges legjobb gyártmányu mezőgazdasági gépek és eszközök állandóan raktáron.
A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.
Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság.

Kérje a 16. számú árjegyzéket.

Kérje a 16. számú árjegyzéket.

KÖZGAZDASÁG

Garázdálkodik a cukorkartell

Tönkretette a kartell a bácskai cukorrépatermelést Magyarországon a legvirágzóbb a cukor — s a legrosszabb keresete van a cukorgyári munkásságnak

A Magyar Falu főcélja és hivatása, hogy erőt gyűjtsön és toborozzon a kartellek kártevője ellen. Szakadatlanul hirdetjük, hogy addig nem lesz és nem lehet élet az országban, míg törvényeink meg nem akadályozzák a kartellek vérszívó, kapzsi és telhetetlen munkáját. Minden alkalmat megragadunk, hogy ezekre a kártevőkre felhívjuk az illetékesek figyelmét.

Hogy milyen mérhetetlen kapzsisággal dolgozik a milliárdos hasznokat zsebre-vágó cukorkartell s hogy mennyire nincs tekintettel sem a termelők, sem a fogyasztók érdekeire, azt az alanti sorok eléggé bizonyítják.

A bácskai termelők sérelmei

Egy bácskai lap közli az alanti sorokat:

— A szépen megindult répatermesztés erős területcsökkenését a cukorkartell répa árszállításán kívül a répaátviteli túlszállékolással kapcsolatos botrányos nehézségei okozták. Míg jelenleg szeszgyártási célra a répa mázsája 4.50 pengőért értékesíthető, a cukorkartell egyoldalú ukázzal 2.43 pengőre szállította le árát az 1926. és 1927. évekre. Sőt a 100 mázsás vagononként kikötött 10 kiló ingyen cukrot is törölték és napi áron számláztak, de a magyar állattenyésztés felvirágoztatására szolgáló ingyen répaszelet szállítását is megtagadták és ehelyett, ki tudja, milyen alapon szerzett kivételi engedélyekkel, Amerikába szállították ki.

— Ilyen mostoha elbánás után nem csodálható, ha a gazdák nem találják meg számításaikat, hiszen még a cukorgyárak is beszüntették saját gazdaságaikban a répatermelést, mert olyan olcsón nem tudtak termelni, amilyen olcsón a gazdáktól a répát átveszik.

— A cukorkartell 1925-ben sikerült csupán a délvidéki termelőknek elfogadható répaáralapot teremteni. Ebben az évben mázsánként 255 aranyfillér (295 pengő) volt az átvételi ár. Ezt a meg egyezést azonban a kartell már a következő évben hatályon kívül helyezte s azóta nincs megállapodás. A termelő az elvetés, sőt a leszállítás után se tudja, hogy mit fog kapni a répájáért.

— Az átvételnél külön eljárásokkal nyomorítják a gazdákat. Minden 100 mázsára 5 százalékos túlsúlyt számítanak, vagyis 105 kiló után fizetnek 100-at, ezenkívül külön 5—10 százalékos faragnak le földszul címén. Mindez talált pénz a gyáraknak, amelyek még ezt a földszul címén leszállékoló répát is a termelőkkel szálaltatják, s földszul címén vasúti fuvardíjat is levonják. Az se legutolsó ötlet, hogy ha a vagon nincs egészen tele akva, úgy a megtöltésig való kocsi álláspénz, ha nem egészen teleakva elindítják, akkor meg a

holtfuvar költségeit varrják a termelő nyakába. Ilyen túlságba vitt zaklatásokkal természetesen, hogy csökkent a termelési kedv és termelési terület.

— A pénzügyi kormányzatnak kellene már ebbe a cukor-diktatúrába érélyes kézzel beleszólni. A legolcsóbb áron ezek a gyárak veszik át egész Európában a magyar répát és ők adják el legdrágábban a cukrot a belfogyasztóknak. Ezért van az, hogy a külföldre veszteség mellett kiszállított olcsó, magyar adózatlan cukor igyekszik a szabadkai határon suttogomban, visszaözoñleni. Ezért megy állati takarmánynak, pusztulásnak a sok drága magyar gyümölcs, mert a belföldi cukorár akadályozza meg a hazai gyümölcskonervipar lehetőségig való teljes kifejlődését.

— Igazán itt az ideje, utolsó órája már, hogy tovább ne késsen a kormány a cukorrépa átadási szokványinak sokszor megsürgötött törvényes rendezésével. Ha a dohányhoz, gabonához, burgonyához hasonlóan rendezik az eljárást a cukorrépa átvételénél is, akkor majd megindul a termelés teljes erővel és akkor majd lesz nem 13, de 23 virágzó cukorgyárunk.

A cukorgyári munkásság borzalmas nyomora

Alkalmunk lesz kimutatni, hogy egyetlen egy iparág sem dolgozik azzal a haszonnal, mint a cukorgyárak. Tudva-lévoleg ez négy-öt zsidó család kezében van és olyan jövedelmeket vágnak zsebre, ami egyszerűen az állam segítségével és támogatásával, ami szinte elképzelhetetlen. Mindezt a hasznát a termelő kigazdálk, a gyártó cukorgyári munkások és a fogyasztók ezrei líveik meg. De a milliárdos jövedelemből alig jut valami a cukorgyári munkásságnak. Ezek panaszo-lák is, hogy a cukorkartell nemcsak a cukrot fogyasztó közönség kívánságait nem veszi figyelembe, hanem szomorú helyzetben vannak a cukorgyárak munkásai is.

Egyik szomszédos országban sem olyan drága a cukor, mint nálunk, így tölténhetik meg, hogy főleg a cseh és osztrák határok tömegesen csempézik be Magyarországra az olcsóbb külföldi cukrot. A csempészeket nem riasztja vissza a határőrök szigorú ellenőrzése és a tettenértek ellen induló szigorú eljárás sem, mert a magyar cukorgyárak kartelleje által megszabott árak sokkal magasabbak, mint amennyiért külföldön árulják a cukrot. A cukorgyárak óriási haszonnal dolgoznak, de ezzel szemben azonban a gyárak több ezer munkásával senkisék törődik. Az aránylag rövid tartó cukorgyártási évadban a legnehezebb munkával is csak alig képesek annyit keresni a gyárak munkásai, amelyből

megélhessenek. Mikor pedig véget ért a cukorgyártás, a munkások mehetnek máshová munkát keresni, mert még nyomoruságos bérüket sem biztosítják a gyárak az egész évre.

A cukorgyárak megnyomorított munkásai még azt sem tudják elérni, hogy kétheti bérüket szombat délután tizessék ki, mert ekkor be tudnák szerezni félhavi szükségleteiket a hetipiacon. Nem. A cukorgyári érdekeltség tudja, hogy mit és miért csinál. A kétheti bérek kifizetése kedden történik, hogy a munkásság kénytelen legyen a helybeli közvetítő kereskedelemnek leadni keserves garasait.

A cukorgyárak a háború óta oly mértéket nem ismerő nyereségességgel gyűj-

tötték a vagyont, hogy a könyvelőségi osztály vezetőemberei idő előtt öszültek meg attól a fejtörő munkától, hogy miként rejtse el az óriási nyereségeket a mérlegszámlákon.

Ezek a kérdések sokkal fontosabbak, semhogy napirendre térhelnék felettük...

**Pénzkölcsönt, olcsó kamattal
Vízumot, bárhová postafordultával
Társulásokat eredménnyel
Birtokeladást magas áron**
közvetít, szerez csekély díjért
Általános Kereskedelmi vállalat
Miskolcz, Széchenyi ucca 13.

Piaci árak

Buza: tiszavidéki 77 kg-os 30.75—30.85, 78 kg-os 31.05—31.25, 79 kg-os 31.35—31.55, 80 kg-os 31.45—31.65, felsőtisza 77 kg-os 30.55—30.75, 78 kg-os 30.80—31.10, 79 kg-os 31.15—31.35, 80 kg-os 31.25—31.50, fejemegyei, egyéb dunántúli, pestvidéki, bácskai 77 kg-os 30.55—30.70, 78 kg-os 30.80—31.05, 79 kg-os 31.10—31.300, 80 kg-os 31.20—31.40, rozs: pestvidéki 29.—29.25, más 29.—29.25, árpa: I. 27.25—27.75, középminőségű 26.75—27.25, sörárpa: felvidéki 32.—34.—, egyéb 30.—31.50, köles: 22.50—23.50, zab: I. 27.25—27.50, középminőségű 27.—27.25, tengeri: tiszántúli 23.65—23.80, egyéb 22.85—23.10, repce: 48.—50.—, korpa: 200.65—20.85, lucerna: 215—240, lóhere: arankamentes 170—190, arankás 150—160 pengő métermázsánként budapesti paritásban.

Mag: Cirokmag 16—17, kendermag 45—50, csillagfürt 18—19, szösös búkköny 35—40, muharmag 38—400, lenmag 42—44, tökmag 54—56, baltacim 65—70, tavaszi búkköny 28—30, biborhere 90—110, coriander 50—55, fehér napraforgó 32—35, mák 65—68, Viktória borsó 55—60, prima lencse 70—80, fehér bab 30—32, fajbab 40—45, mustármag 40—42, dió 72—75, hajdina 22—24 pengő métermázsánként budapesti paritásban.

Liszt: budapesti, dara 50.—, 00gg 49.—, 0g 49.—, 1-es 47.50, 2-es 46.50, 4-es 45.—, 5-ös 42.—, 6-os 38.—, 7-es 32.50, 8-as 26.— pengő mm.-ként. — Vídéki: 0gg 42.500, 0g 43.—, 2-es 41.50, 4-es 40.—, 6-os 33.—, 8-as 23.— pengő mm.-ként.

A marha- és sertésvásár. A budapesti marhavásáron megélénkült az irányzat és az árak így alakultak ki: tarka bika 98—108, magyar ökör 104—108, magyar tehén 82—103, tarka 100—116, magyar bivaly 59, kicsontozni való 30—50 fillér kg.-ként. — A ferencvárosi sertésvásáron az árak két fillérrel emelkedtek. Árak: öreg zsírsertés 144—146, fiatal nehéz 150—152, közép 146—148, könnyű 130—138, szedett 133—142, angol uasági 160—164, angol szedett könnyű 144—150 fillér kg.-ként.

Szálas takarmány: Rétiszéna I. 9.50, II. 9.—, III. 8.—, lucernaszéna 13.—, muharszéna 11.50, alomszalma 4.500 P mm.-ként.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

A magyar gyárak 565 millió pengő tiszta haszonnal dolgoztak a múlt évben. A magyar gyáripár elmúlt évi termeléséről hiteles adatokat gyűjtött össze az állami statisztikai Hivatal és ezekből az adatokból megtudjuk, hogy a hazánkban lévő háromezer gyár az elmúlt évben 565 millió pengőt keresett. Az ország legnagyobb ipara, a 475 üzemet számláló malomipar, alig valamivel keresett többet 40 milliónál, ugyanakkor hét vas- és acélgyárunk tizenöt-millió, nyolc petróleumfinomító hétmillió, nyolc cementgyárunk pedig öt és félmillió pengőt keresett.

Szóval: míg a magyar föld naponta újabb és újabb bankadóssággal igyekszik a bajokon átgázolni, a gyárak tiszta haszonnal számolnak be. Hja, úgy van az, ha tömörülnek és összeállnak. A kartellek erejével — a Gyos-szal — még az állam sem bír. Hát ha a földmives nép össze tudna fogni! Milyen erőt jelentene!

Fajgalamb- és baromfiállítást lesz Jászberényben. 1928. évi január hó 21., 22. és 23-án a Központi Katolikus Kör nagytermében a Jászberényi Fajgalamb-, Baromfi- és Nyultenyésztők Egyesülete fajgalamb- és baromfiállítást rendez. A kiállítás országos jellegű lesz s már is igen nagy a benevezések száma.

Tízmillió pengő évi veszteséget jelent az országnak a sertésvész. Most tették közzé az 1920—1926. években különböző járványok következtében elhullott állatok számáról szóló statisztikai kimutatást, amelyből megtudjuk, hogy a legkevesebb áldozatot évente az általában veszélyesnek vélt takonykór követel. A veszteség folytán elhullott és kirotott állatok száma már nagyobb, még több kárt okoz a ragályos szájs- és körömfájás, továbbá a lépfene és a himlőt valamint a rüh, de legnagyobb mérvű pusztítást a sertésorbánc és sertésvész visz véghez, évente átlag 90 ezer sertés hull el ebben a két betegségben. Évente mintegy tíz millió pengővel károsodik ezáltal állattalományunk, ami a nemzeti vagyon tetemes csökkentését jelenti.

Kisgazdák lapja a MAGYAR FALU

Harmonikák, hegedűk, citerák, beszélőgépek, nagybőgők, cimbalmok, továbbá az összes rézfuvóhangszerek, egész zenekarok felszerelése legolcsóbban itt a gyárban kaphatók.

Árjegyzéket ingyen küld.

Romlott hangszereket művésziesen javít.

Legjobb húrok.

Iskolai, dalárdai, egyházi harmonikumok részletre is,

Mogyoróssy Gyula

kir. szabadalmazott hangszergyára
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71.

GANZ- és TÁRSA DANUBIUS

Gép-, Waggon- és Hajógyár Részvénytársaság. - Schlick-Nicholson Telepe
Budapest, VI. kerület, Váci-ut 45-47. szám.

Mintaraktár: Budapest, VI., Vilmos császár-ut 63

Fiókok:

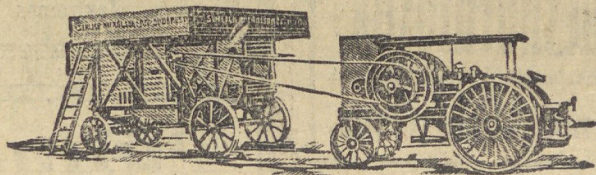
Szeged, Kölcsey ucca 11.
Szombathely, Zana ti út
Eger, Káptalan ucca 8.
Nyiregyháza, Széchenyi tér 7.

Raktárak:

Pécs, Kaposvár, Győr, Baja, Szé-
kesfehérvár, Szolnok, Gyöngyös,
Nagykanizsa, Debrecen, Miskolcz,
Békéscsaba.

Cséplőkészletek:

Vontatós- és magánjáró loko-
mobilok gőz-, benzin- és szívó-
gázüzemre. Acélkeretes és fa-
keretes, golyóscsapágyas cséplő-
gépek minden nagyságban.

„Schlick-Hanomag” traktorok,
„Ásványi”-féle tengeri szártépő-
gépek. Vetőgépek és az összes
mezőgazdasági gépek.

Hengerszékek!

A vérboszú hazájában

A „MAGYAR FALU” eredeti regénye. ♦ Írta: MARTON BOLDIZSÁR

31

Es csak cipelte, hurcolta nehéz, fáradt
testét. Vonszolta sötét lelkét.

Meddig tart még az élet?! Talán jobb
volna eldőlni az árokban, vagy itt a
szikla tövében. Minek még tovább? Okt.
31-e van, holnap nov. elseje s maga,
egyedül az egész nagy világon. És még
csak imádkozni se tudott. Azt gondolta:
elhagyta az Isten.

Nem is volt már lelke. Hiszen nem
nem világított. Csak didergő, rokkant
egy a sötétben.

Nem ember volt. Egy darab sötétség.
S ebben a darab sötétségben egyszer
csak világítani kezdett valami. Hangok
voltak.

Kemény, követelő, ellenmondást nem
tűrő magyar hangok:

— Allj! Ki vagy?!

Hiszen ő megállott, de nem tudta meg-
mondani, hogy kicsoda. Valami derengett
előtte, hogy ő — ember.

S másodszor is kigyulladt a fény, már
erősebb volt, mert kicsit megszeppent
tőle s rebegte:

— Ember vagyok. Ló nélkül, sapka nél-
kül. — Ni és a derékszíj is hiányzik, meg
a bajonet!...

Es már nem volt sötétség egészen,
mert a lélek visszatért és egy kis remény
kezdett mocorogni benne.

— Hátha egészen ember vagyok s ma-
gyar katona áll előttem?! Talán én is
katona voltam?!

S kérdezte az őrt: katona-e ő is, hi-
szén nincs sapkája s oldalfegyvere, vagy
csak — ember?!

Az őrszem aztán megismerte:

— Ni, a Szendrey segédtsízt ur!
Vezeték.

Ugy rémlett neki, mindenki örült, aki
látta s hallotta, hogy nem vészett el.

Bevitték egy montenegrói korcsmába.
Itt tanyázott a megmenekült dandár
tisztikar.

Emlékezett rá: éljen riadalommal fo-
gadták, ölelgették s mindjárt bedugták
az ágyba.

Aludt, de a lélek már visszatért s az
ágyon — ember feküdt. Testből és lélek-
ből való ember.

Reggelre kutyabaja sem volt. Homá-
lyosan emlékezett csak az estére s azt
gondolta, kicsit megzavarodott.

Kiderült. Ujra a régi volt. Kapott sap-
Szendrey Árpád maradt utoljára.
Nyargalt lefelé, de nem talált sehol
gázlót. Alulról jöttek az olaszok s már
zudult rá a golyó. Podgorica felé hiába
vágatott vissza. A török hid romokban
hevert s szerb csapatok szállták meg a
partot.

Egyedül maradt a lovával.

Komitácsi bandák közeledtek. Válasz-
tani kellett.

Halál a folyóban vagy a gaz komi-
tácisk által.

Beleugrott a vízbe. Örült sebességgel
rohantak a hullámok s a ló nem mert
átuszni, neki se indult. Az üldöző komi-
tácisk már csak pár száz lépésre vol-
tak. Menihetetlenül elfogják. Érezte a
hátán, hogy a bőrét nyuzzák s meg-
csonkítják. Ütötte, vágta a lovat. Nem

ment. Leszállt, a kantárt gyengén bal-
karjára akasztotta s belevágta magát a
vizbe. Uszott. Huzta maga után a lovat.
A ló egyszer csak megrándult, kezéről
leszaladt a kantár, az örvény lesodorta.

Szegény Odin! Nemsokára fölbukkant.
Mind a négy lába ég felé, vitte le az
ár. Őt is sodorta messze lefelé. De erős
volt a karja és dolgozott benne az élet-
ösztön. Messze lent partot ért. Kiván-
szorgott. A komitácisk feljebb már ott
voltak a parton s mikor észrevették, rá-
puskáztak.

Sokszor tűnődött azután is még azon:
hogyan volt, hogy golyó nem fogta?!

*

Alkonyodott. Borongós, őszi nap volt.
Október 31.

Egyedül.

A lóva is elpusztult. Sehol senki.

Az ellenség a tulsó oldalon maradt.

Ugy látszik, megelégedett egyelőre Pod-
gorica elfoglalásával. Merre lehetnek a
megmenekült csapatok? Tudta, hogy az
utirány Rijeka s Cetinje volt.

Arkokban sziklák között bujkált. Tar-
tott tőle, hogy kóborló komitácisk, vagy
rosszindulatu crnagócok agyonverik. Fá-
zott, didergett, a fogai vacogtak. Csupa
víz volt s a többnapos nem alvástól és
izgalmaktól kimerült. A sapkája a vízbe
veszett, a szörnyű hetek harcaiban meg-
maradt egyetlen inge testén foszlányokba
rongyolódott és — sötét lett.

Felelős szerkesztő:

Zsirkay János

Főszerkesztő és felelős kiadó

Dr. Farkas Endre

Főmunkatárs:

Pölöskei János

NOTTERPECK és KISS

ORTHOPÁDIAI MŰTEREM

ORVOSI MŰSZER-ÉS KÖTŐSZER-ÜZEM

BUDAPEST.

— VIII —
ÜZLET: NEMET-UTCA 26. BÉKKÖZSÉG-UT. 21.

Köztudomásu, hogy a legjobb, de
egyuttal legökéletesebb filzlábfejes
és egyéb művétagok, fűzők, járó-
gépek és haskötlők üzemünkben
kerülnek ki.
Meg akar róla győződni? Kérje leg-
újabb képes tájékoztatókat! Ér-
deklődőknek készsége adunk fel-
világosítást levélben is!
Telefon: József 433-79.

Porosz kőszén, koks, briket, kovácskő, la. tüze és la-szén vaggontelepekben a legolcsóbban beszerezhető:

Kőszén és Fakereskedelmi Vállalat

bpesti megbízottjánál:
Vargha József
bányagazgató
Budapest,
Szabadság-tér 2., I. 2.

Asbest
Tömítések
Tauril
Bőrszij
Szirovász
Gyanta
Heveder
Ponyva
Zsák, zsineg
Speciál-
olajak

Auto
Traktor-
üzemhez
Golyós-
csapágyak
Csapágyfém
valódi
angol Hoyt
Permetezők
Rézgálic
Raffia

Mérlegek
Vas- és
fémsúlyok
Feszmerők
Armaturák
Szivattyúk
Kutak
Vízvezetési
csövek
Döbsinek
Vízmutató üveg stb.

Legkínálhatóbban fedezi összes műszaki szükségletét

Schvarcz József és Tsa

cégnél (Cégtulajdonos: Műszaki Unió Rt.)

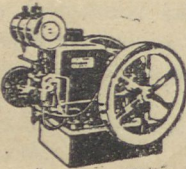
Budapest, Vilmos császár-út 53.

Alapítva: 1884.

FONTOS! Ezen szelvény felmutatója a szigorúan szabott árból még külön kedvezményben részesül.
M. F. 1928.

J. Warchalowsky

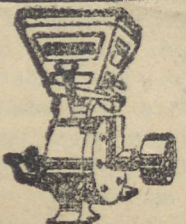
a legregibb
wieni
motorgyár
vezérkép-
viselete

benzin,
petroleum
motorok,
cséplő-
készletek

Sirius daráló

függélyes
önélesedő
kövekkel

függélyes
önélesedő
kövekkel

kis helyen, kevés költséggel, csekély erővel a legtöbbet teljesít
Olcsó árak! Kedvező fizetés.

Farkas J. és Társa

Budapest, VI. Vilmos császár-út 61/I

**Takácsok Fonó- és Szövő-
ipari Üzemi Szövetkezete**

Budapest, I., Budaörsi-út 85

Telefonszám: József 386-81.

SEZLON, matracok, székek
garnitúrák, ágybetétek
RÉSZLETRE

Mr. János kárpitosnál

Budapest, VII. Hársia-u. 3. (Rákóczi-ut mellett).

Tüdőcsucsúrutosok-

nak ajánlom biztosításu dietikus gyógymodomat.

Bereczkyné, Abauj-Onga.

SZÁVA SÁNDOR

MÉLYFURÁS ÉS VÍZMŰVÁLLALAT, EGÉSZ-

SÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA

Budapest, I., Budafoki-ut 73

Telefon: József 116-07

Tervez és készít:
mélyfurásu és súlyszett kutakat,
vízműveket, csatornázást
és egészségügyi berendezéseket.

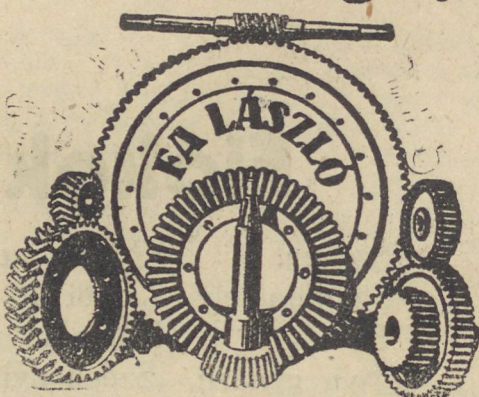
Költségvetés díjtalan.

FA LÁSZLÓ gépgyár

Vág-utca 19.

V., Budapest,

TELEFON:
905-95.

TELEFON:
905-95.

Precíziós fogaskerekek, autóalkatrészek, mezőgazdasági gépek és motorok gyártása és javítása. Speciális hegesztés. „Avance” alkatrészek raktárról. Bérkezés elektromos hőmérővel felszerelt edzőkályhában, garancia mellett.

Pálinkafőzőüst továbbá mosó- és tüzhelyüstök

raktárról minden méretben és nagyságban szállíthatók.

Reisz Sándor községi szállító, Budapest, VII., Dob-utca 107.
(Rottenbiller-utca sarok) Telefon: József 432-27.

Havi harmincnyolc fillérért

a Magyar Falu minden
előfizetője és olvasója

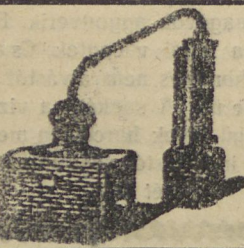
**száz pengős
temetkezési segélyt**

biztosíthat a maga és
családtagjai részére a

Gazdák Biztosító Szövetkezeténél

Budapest, IX., Üllői-ut 1.

Tűz- és jégkár elleni biztosítás. Élet és járadék biztosítás. Balesetbiztosítás. Mezőgazdasági átalánybiztosítás. A kisgazdáknak külön kedvezmények. Az üzleti feleslegből a szövetkezet minden tagja részesedik. Olcsó díjszabás, kedvező fizetési feltételek. Szövetkezetünket a magyar gazdaközönség alapította és tartja fenn.
Irjon egy levelezőlapot! — Válaszolunk!

A pénzügyi előírásnak megfelelő

pálinkafőző és finomító (tisztázó) üstök

raktárról, garancia mellett kaphatók, kedvező fizetési feltételek mellett is. **Szeszfőzői szerelvények:** kavarók, csapok stb. Javítás, csere. — Árjajlat és árjegyzék ingyen.

GODRA SÁNDOR és FIA réz- és fémáruháza, Budapest, IX., Gróf Haller-utca 4. — Telefon: József 378-73.

Eladó

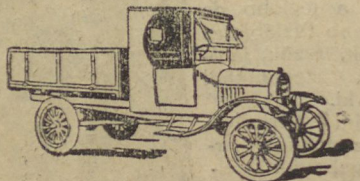

1 és 2 éves gyökeres **szőlőoltványok** bor- és csemegefajokban **portalis** és **mészűrő** alanyokban, továbbá sima és gyökeres **amerikai vadvesszők** Aramon, Berlandieri, Morticola és Portalis fajokban. **Gyümölcsoltványok**, akác és gledichia, valamint tölgyfa, gesztenye- és fenyőcsemeték. — Árjegyzéket ingyen küld.

MOLNÁR MIHÁLY Abaujszántó Fő-u. 340.

FIGYELEM!

„VIKTORIA SOFFÖRISKOLA”

5000 levezgázott tanítvány). iskolánkban ugyanúgy, mint a Technológián tökéletes kiképzést adnak, óva intjük tehát, vigyázzon gombamódra szaporodó lelkiismeretlen zugiskoláktól, mert késő lesz megbánása („olcsó husnak hig a leve”) ne hagyja magát félrevezetni (vidékiek különösen vigyázzanak). Egyetlen iskola Magyarországon, melynek mérnökei által szerkesztett és ábrákkal ellátott „Autóvezetők kézikönyve” kapható minden könyvkereskedésben, mely nélkülözhetetlen kezdőknek, autósoknak. **Ára 8 pengő.** Beiratkozhat bármikor. Nappali és esti tanfolyamok. Tandíj részletekben fizethető. Kérjen díjtalan tájékoztatót.

„Viktoria autoszakiskola” városi irodája Vörösmarty-u. 53.

TELEFON: TERÉZ 213-90.